
Annex

L'ACTUAL PROCÉS DE REFORMA DEL FEDERALISME A ALEMANYA

A) NOTA INTRODUCTÒRIA AL PROJECTE DE LLEI DE REFORMA DE LA CONSTITUCIÓ ALEMANYA

Miguel Ángel Cabellos Espiérrez

Professor titular de dret constitucional
Universitat de Girona
Cap de l'Àrea de Recerca de l'IEA

1. Antecedents i objecte

La reforma constitucional a Alemanya és un fet força usual; fins a l'actualitat, la Llei Fonamental de 1949 ha estat modificada més de cinquanta vegades, i alguns temes (participació en la Unió Europea, finançament, sistema competencial) han estat objecte de diverses reformes al llarg del temps.

Malgrat això, el sistema federal continua patint d'una sèrie de disfuncions que intentaren ser corregides en un procés que s'inicià l'any 2003. El 16 i el 17 d'octubre d'aquell any el Bundestag i el Bundesrat acordaren en sengles sessions constituir una Comissió conjunta per a la modernització de l'ordenament federal. Les tasques de la Comissió, segons l'acord aprovat per ambdues cambres, serien les de preparar projectes que permetessin al Bund i als Länder millorar la seva capacitat de decisió, ordenar amb més claredat el repartiment de responsabilitats i competències i augmentar l'eficiència en la realització de les tasques que corresponen a cada un d'ells.

En particular, s'encarregava a la Comissió que examinés:

- a) El repartiment competencial entre Bund i Länder.
- b) Les competències i formes de participació dels Länder en el procés legislatiu federal.
- c) El sistema de finançament.

Totes aquestes qüestions, a més, havien de ser analitzades tenint en compte el procés de construcció europea i la situació dels ens locals.

La Comissió que havia de presentar propostes de reforma constitucional en aquests àmbits perquè el legislador federal les pogués estudiar i, en el seu cas, adoptar, va concloure finalment sense acord i, malgrat la quantitat de reunions celebrades i els aspectes on va assolir avenços, tancà la seva darrera reunió el 17 de desembre de 2004 sense resultats a causa de la manca d'acord al voltant de les competències en matèria educativa. Deixà, però, malgrat el fracàs final, una sèrie de materials i consensos que ara han servit per reobrir el procés.

En efecte, els resultats electorals del 18 de setembre de 2005 i el govern de la «Gran Coalició» entre CDU-CSU i SPD que es formà en conseqüència, posaren les bases per reprendre de nou l'intent reformador que cristal·litzà igualment en el consentiment donat pels Länder el desembre de 2005 a una reforma que girés sobre quatre eixos:

- Delimitació més clara de les competències del Bund i dels Länder, reduint els casos de compartició competencial (inclosa, a tal fi, l'eliminació de la categoria de la competència marc de l'art. 75 GG en què el Bund dictava el "marc" normatiu i els Länder el seu desenvolupament). Es tractava de deixar més clares les competències de cadascú i les responsabilitats de cada ens davant els ciutadans.

- Disminució del nombre de casos en què el Bundesrat hagués de donar el seu consentiment als projectes de llei federals, amb el consegüent retard (o fins i tot fracàs) del projecte si no el donava.

- Regulació de la responsabilitat de Bund i Länder en cas d'incompliments internacionals i enfront de la UE, determinant qui paga què en aquests casos.

- Reducció dels casos de finançament mixt Bund-Länder i nova regulació dels ajuts financers del Bund que li servien per finançar actuacions als Länder, els quals quedaven molt condicionats en l'execució de les polítiques.

A tal fi, es presentaren paral·lelament al Bundestag i al Bundesrat el 7 de març de 2006 sengles projectes de reforma de la Constitució de contingut idèntic; el primer (la traducció del qual es conté en aquest número de la REAF) pels grups de la CDU/CSU i SPD, i el segon pels Länder de Nordrhein-Westfalen, Bayern, Berlín i Bremen (amb el consentiment dels altres) juntament amb sengles projectes, també

iguals, de reforma de les diverses lleis que caldria modificar a conseqüència de l'aprovació de la reforma constitucional.

En definitiva, amb la present reforma constitucional es pretén reformular una sèrie de mecanismes amb la vista posada en la millor delimitació dels poders i les funcions de Bund i Länder, reduint els casos d'actuació conjunta, fent més visible què és competència de cada un i, per tant, a qui s'ha de reclamar en cada cas un possible incompliment o manca d'actuació, i atorgant més competències exclusives als Länder (els quals havien vist aquest tipus de competències reduïdes amb el temps a la mínima expressió) a canvi de treure'ls capacitat d'incidència en les lleis federals via Bundesrat. Al mateix temps, es perfilen millor nombroses matèries competencials, trencant-les en alguns casos per convertir una matèria compartida en diferents submatèries exclusives (com passa quan s'extreuen submatèries de la relació de la competència concurrent perquè passin a la competència exclusiva dels Länder). En el pla competencial la idea és, doncs, reduir al màxim la compartició i potenciar l'exclusivitat.

Val a dir, i aquesta és una crítica que se li fa a la proposta de reforma, que no es toca el sistema de finançament. Es preveuen, això sí, certes disposicions sobre com el Bund compensarà els Länder les quanties que perdran per la desaparició d'algunes tasques comunes, però l'estructura del finançament no és objecte d'aquesta proposta.

2. Els punts clau de la proposta de reforma

Sintetitzant els principals aspectes que hom pot trobar detallats en llegir el projecte i la memòria adjunta, hem de destacar els següents:

a) Els Länder representaran la posició d'Alemanya al si de la UE de manera obligada (fins ara hi ha la possibilitat que ho facin, però no l'obligació del Bund de deixar-los realitzar aquesta funció) quan es vegin afectades de manera essencial les seves competències exclusives sobre ensenyament, cultura i radiodifusió. En la resta de casos serà el Bund qui en detingui la representació.

b) Se suprimeix la competència marc, i les matèries que es contenen a l'article 75, algunes aniran a mans de la Federació o dels Länder com a exclusives, i altres a la relació de competències concurrents.

c) Les condicions que l'article 72.2 exigeix que el Bund acrediti actualment per poder dictar normes en matèries de competència concurrent¹ s'aplicaran només a una part de les matèries esmentades, de manera que s'assumeix que les altres passen a ser, *de facto*, exclusives del Bund, atès que aquest no tindrà límits en exercir la competència concurrent.

d) A canvi, però, en les competències concurrents, en una sèrie de matèries (procedents de l'actual art. 75, el qual desapareixerà), s'introdueix a favor dels Länder la possibilitat d'apartar-se de la normativa del Bund, tornant aquells a ocupar, si ho desitgen (i només aquells que ho desitgin, òbviament), el camp prèviament ocupat pel Bund, de manera que es podrà generar un mapa normatiu sobre una matèria que variarà en funció dels Länder, alguns dels quals acceptaran la normativa del Bund i altres se n'apartaran. En les matèries on es reconeix aquest dret dels Länder d'«apartar-se» de la legislació del Bund, les normes d'aquest entraran en vigor com a regla general als sis mesos per donar temps als Länder per decidir si volen preparar normes que les substitueixin o no.

e) Es reformulen també algunes matèries de la relació de competències concurrents per dotar-les d'un àmbit més reduït i alliberar espais (submatèries) que ocuparan en exclusivitat els Länder.

f) També s'aprofita per preveure algunes noves competències exclusives per al Bund a l'article 73, bé siguin procedents de l'article 75 o bé *ex novo*: protecció dels béns culturals davant d'espoliacions, terrorisme internacional, permís d'armes, determinades pensions, o energia nuclear, en els termes que s'indiquen al projecte.

g) El nombre de matèries (o en molts casos, submatèries) que passa als Länder² no és, certament, de gran significació, malgrat con-

---

1. I marc, però com s'ha dit aquesta categoria desapareix. L'article 72.2 exigia fins ara al Bund, per poder dictar normes en les matèries dels arts. 74 i 75 GG, que "existeixi la necessitat d'una regulació legislativa federal perquè així ho requereixi la creació de condicions de vida equivalents en el territori federal o el manteniment de la unitat jurídica o econòmica en interès de la totalitat de l'Estat".

2. Execució de les penes; notariat (en part); dret de reunió; centres geriàtrics i d'assistència; tancament de comerços; establiments de restauració; salons recreatius; fires, exposi-

tenir algunes matèries rellevants, i el mateix Bund guanya algunes competències, com s'acaba de dir,³ i aquesta ha estat una de les crítiques que s'han formulat a la reforma: els Länder perden part de les seves armes al Bundesrat, però no és segur que a canvi hagin aconseguit un gran cabal de competències. Tot i això, entre les aconseguïdes n'hi ha algunes d'un cert pes (per exemple, un augment de competències en matèria de funcionaris o d'universitats, en ambdós casos amb certs límits) i ja s'ha dit que s'ha guanyat també el dret a apartar-se de la legislació federal en una sèrie de matèries de la legislació concurrent,⁴ que és com dir que han guanyat competències també per aquesta via. Allò més rellevant, en tot cas, és el canvi de criteris introduït en diversos aspectes del sistema de distribució competencial.

h) També és molt rellevant el canvi operat a l'article 84.1, una de les principals vies d'intervenció del Bundesrat, doncs el precepte disposava que quan els Länder executessin la normativa del Bund com a assumpte propi (cosa molt comuna) els correspondria dictar les normes necessàries sobre autoritats i procediment administratiu, llevat que el Bund disposés una altra cosa, però en aquest darrer cas la llei que ho disposés hauria de comptar amb el consentiment del Bundesrat. El resultat era que qualsevol llei federal que continguéss una previsió, ni que fos puntual, sobre procediment o autoritats, quedava tota ella sotmesa a la necessitat de l'esmentat consentiment, origen de dilacions i, en ocasions, fracassos de la tramitació. Ara ja no caldrà

---

cions i mercats; una part de l'habitatge; transaccions immobiliàries; arrendaments rústics; concentració parcel·laria; urbanitzacions i llars; esport i lleure; sou, assistència i carrera dels funcionaris i jutges dels Länder (la regulació dels drets i deures de funcionaris i jutges dels Länder queda, però, en mans del Bund); la majoria dels principis generals de l'ensenyament superior (però l'accés i la finalització dels estudis queda en mans del Bund); i el règim jurídic general de la premsa.

3. Permisos de tinença d'armes i explosius; pensions dels mutilats, vídues i orfes de guerra i assistència als antics presoners de guerra; energia nuclear; sistema d'empadronament i de documents d'identitat; protecció del patrimoni cultural alemany davant del seu trasllat a l'estranger; i regulació de funcions i atribucions preventives de l'Oficina Federal d'Investigació Criminal en la defensa davant els perills del terrorisme internacional.

4. Caça (excepte la normativa sobre llicències de caça); protecció de la natura i del paisatge (excepte els principis fonamentals de la protecció de la natura, el dret de protecció de les espècies o de protecció de la natura marina); repartiment del sòl; ordenació territorial; equilibri hidràulic (excepte la regulació relativa a substàncies o a instal·lacions); accés i finalització de l'ensenyament superior.

consentiment del Bundesrat però, a canvi, els Länder tindran el mateix dret que hem vist abans d'apartar-se d'allò disposat pel Bund en aquesta matèria, llevat de casos molt excepcionals en què no disposaran d'aquest dret, però, llavors, es veuran compensats perquè es tornarà a exigir consentiment del Bundesrat per aprovar la llei.

i) S'elimina una de les tasques comunes de l'art. 91a (construcció d'universitats), es limita la de l'article 91b relativa a la planificació de l'ensenyament, i s'estableixen les mesures compensatòries transitòries per la desaparició dels fons que rebrien els Länder del Bund per aquests conceptes. Així mateix, es reformulen diversos aspectes d'altres tasques comunes, en la línia de limitar aquest instrument essencial de finançament dels Länder per part del Bund que redueix molt el marge de maniobra d'aquells.

j) S'estableixen els percentatges de pagament de les sancions per incompliment d'obligacions supranacionals, incloses en el pla comunitari les sancions per transposició incorrecta i les sancions per incomplir les obligacions sobre disciplina pressupostària.

3. Perspectives

La reforma constitucional té encara tota la seva tramitació per davant. La conjuntura política actual a Alemanya fa que, malgrat allò que després es dirà, res no hauria d'impedir-ne l'aprovació, i amb aquesta els canvis en el sistema federal que la reforma conté i que, almenys els principals, s'acaben d'enunciar.

No s'ha de pensar, però, que amb aquesta reforma tal com està s'acaben els problemes o les disfuncions. Com ja s'ha dit, el sistema de finançament, un dels grans punts que s'havien de reformar en el procés de debat que va tenir lloc els anys 2003-2004, ara no es toca perquè no hi ha consens. En segon lloc, està pendent, si és que alguna vegada s'arriba a dur a terme, la reordenació dels Länder, la diferència dels quals en dimensions, població i PIB és massa gran. És opinable, també, si els Länder fan o no un bon negoci canviant el pes del Bundesrat (del 60% actual es passarà al 35-40% de lleis necessitades del seu consentiment) per noves competències, malgrat que des del punt de vista del funcionament del sistema federal en el seu conjunt pot resultar una mesura positiva.

La reforma, que es voldria que culminés abans o després de l'estiu de 2006 per entrar en vigor a inicis de 2007, està aixecant, a més, veus crítiques entre un nombre no escàs de diputats de l'SPD al Bundestag, que no veuen clar l'augment competencial dels Länder en ensenyament superior/universitats, funcionaris⁵ o execució penal, per exemple. Res que la disciplina de partit no pugui arreglar, però que, en qualsevol cas, dóna idea que hi haurà debat. Pel que fa als Verds, no estan d'acord amb els canvis a les competències sobre medi ambient. Si mirem els Länder, tots menys Mecklenburg-Vorpommern (que s'abstingué) van donar el seu consentiment al projecte que s'anava a presentar al Bundesrat; però que aquest consentiment es mantingui dependrà, d'altra banda, del fet que el text no canviï al Bundestag d'una manera contrària als interessos dels Länder, els quals difícilment estarien disposats a perdre les noves competències que el projecte els dóna en àmbits per a ells essencials com ara universitats. L'article 79.2, en fi, exigeix per aprovar la reforma de la Constitució dos terços de vots del Bundestag i dos terços del Bundesrat, de manera que s'hauran de fer els equilibris adients durant el procés per tal que l'actual consens sobre la necessitat de la reforma, que com s'ha dit no es troba del tot exempt de perills, no es trenqui.

Recapitulant, es poden fer notar diverses qüestions d'interès que es plantegen, entre altres, en aquesta reforma. Primer: es constata una voluntat de fugida de la compartició competencial (així, després d'eliminar les competències marc i atesa la conversió de les concurrents en exclusives *de facto* allà on es deixa d'exigir al Bund el compliment dels requisits de l'actual art. 72.2, la compartició es redueix a la mínima expressió: fins i tot en molts àmbits on concorren els dos nivells ho faran des de submatèries exclusives), la qual cosa contrasta amb el pes que té al nostre sistema la compartició competencial, que obliga al Tribunal Constitucional a haver de delimitar constantment els àmbits competencials dels ens en conflicte amb desigual fortuna (com ho prova la lectura de la jurisprudència sobre bases i desenvolupament). Segon: la tècnica de permetre als Länder apartar-se de la

---

5. Per exemple, pel que fa a les noves competències dels Länder en relació amb els seus funcionaris, els detractors de la reforma al·leguen que, atès que aquelles inclouran la determinació del sou dels funcionaris del Land, els Länder més rics podrien pagar més als funcionaris i atreure així a les persones més qualificades de Länder més pobres (com ara els nous Länder, o Schleswig-Holstein, o Bremen...) que optarien a entrar a la funció pública en els Länder que paguessin millor, amb el consegüent perjudici per la resta de Länder.

normativa del Bund en determinades matèries de la competència concurrent planteja nombroses qüestions d'interès, i obliga a estar atents a com funcionarà en la pràctica. Tercer: de nou la Constitució alemanya és pionera en introduir les conseqüències de la pertinença a la UE, ara pel que fa als incompliments. Contrasta això amb la telegràfica regulació que la Constitució espanyola dedica encara avui (i si la futura i hipotètica reforma de la CE no ho esmena) a la relació amb la UE.

Indicació bibliogràfica

Per contextualitzar els orígens i els propòsits de la reforma constitucional que ara s'inicia, dintre de la mateixa doctrina espanyola es poden consultar diverses aportacions d'interès. Cenyint-nos als temes principals, pel que fa al procediment legislatiu, al pes del Bundesrat i als mecanismes de cooperació: E. Albertí Rovira, *Federalismo y cooperación en la República Federal de Alemania*, CEPC, Madrid, 1986; E. Albertí Rovira, (coord.); E. Roig Molés; J. Sort Jané, "El Bundesrat alemán", dins *Ante el futuro del Senado*, Barcelona, IEA/Marcial Pons, 1996, pàg. 91-120; M. J. Larios Paterna, "La búsqueda del consenso como leitmotiv del procedimiento legislativo federal alemán", *Revista de las Cortes Generales*, 53, 2001, pàg. 237-262. Sobre l'article 72 i els requisits exigits al Bund per dictar normes: J. M. Baño León, *Las autonomías territoriales y el principio de unificación de las condiciones de vida*, INAP, Madrid, 1988; M. Barceló i Serramalera, *Derechos y deberes constitucionales en el Estado autonómico*, Civitas, Madrid, 1991; J. Pemán Gavín, *Igualdad de los ciudadanos y autonomías territoriales*, PUUZ/Civitas, Madrid, 1992; J. Pemán Gavín, "Acerca de la uniformidad de las condiciones de vida como principio constitucional en el Estado de las Autonomías", dins *El principio de igualdad de las Comunidades Autónomas a la luz de la jurisprudencia constitucional*, XI Jornadas de la DGSJE, vol I, Ministerio de Justicia, Madrid, 1991, pág. 1479-1502; M. A. Cabellos Espiérrez, "Distribución de competencias y control jurisdiccional en el federalismo alemán", *Revista Española de Derecho Constitucional*, 75, 2005, pág. 289-324. Sobre els precedents de l'actual procés de reforma els anys 2003-2004: M. A. Cabellos Espiérrez, "Els inicis del debat sobre la reforma del federalisme a Alemanya", *El Clip*, 26, IEA, Barcelona, 2004; A. Arroyo Gil, "Realidades y perspectivas del federalismo alemán", *RAAP*, 24, 2004, pág. 405-456; A. Arroyo Gil, "Presente y futuro del federalismo ale-

mán", *Cuadernos de Alzate*, 30, 2004, pàg. 15-36; I. Gutiérrez Gutiérrez, "La fallida reforma del federalismo alemán", *Teoría y Realidad Constitucional*, 16, 2005, pàg. 377-396; i especialment l'excel·lent llibre, recentment aparegut, d'A. Arroyo Gil, *El federalismo alemán en la encrucijada*, CEPC / Fundación Manuel Giménez Abad, Madrid, 2006.

B) PROJECTE DE LLEI DE REFORMA DE LA CONSTITUCIÓ ALEMANYA PRESENTAT AL BUNDESTAG

Bundestag, 16a legislatura

Imprès 16/813 - 7/3/2006

Projecte de llei dels grups parlamentaris de la CDU/CSU i de l'SPD

Projecte de llei per a la modificació de la Constitució (Articles 22, 23, 33, 52, 72, 73, 74, 74a, 75, 84, 85, 87c, 91a, 91b, 93, 98, 104a, 104b, 105, 107, 109, 125a, 125b, 125c, 143c)

A. Problema i objectiu

L'ordenament de la República Federal d'Alemanya necessita una modernització. El Bundestag i el Bundesrat van constituir els dies 16 i 17 d'octubre de 2003 una comissió conjunta amb la intenció de millorar la capacitat d'acció i de decisió de la Federació i dels Länder, d'aconseguir organitzar més clarament les responsabilitats polítiques i d'augmentar la utilitat i l'eficiència del compliment de les funcions per part d'aquestes institucions.

B. Solució

Basant-se en els treballs previs de la Comissió del Bundestag i el Bundesrat per a la modernització de l'ordenament federal, la Gran Coalició de govern va acordar una reforma del federalisme amb el consens dels Länder al contracte de coalició del 18 de novembre de 2005.

Conformement amb aquest contracte, els grups parlamentaris de la CDU/CSU i del SPD presenten un projecte de llei acordat amb els Länder

sobre la modificació de la Constitució i un projecte de llei complementari que preveu les conseqüències necessàries sobre altres normes.

C. Alternatives

No n'hi ha.

D. Conseqüències econòmiques en els pressupostos de l'Estat, dels Länder i dels municipis

La descentralització de competències vinculada al federalisme i el reforç de l'autonomia de la Federació i dels Länder que això comporta té un efecte d'alleujament general sobre els pressupostos públics. La millora de la capacitat de reforma de l'Estat mitjançant l'ampliació del marge d'organització dels respectius nivells legislatius i administratius proporciona les condicions prèvies per a un ús més eficaç dels mitjans públics, un desenvolupament macroeconòmic més dinàmic i la consolidació de les finances públiques.

E. Altres costos

No n'hi ha.

Projecte de llei per a la modificació de la Constitució (Articles 22, 23, 33, 52, 72, 73, 74, 74a, 75, 84, 85, 87c, 91a, 91b, 93, 98, 104a, 104b, 105, 107, 109, 125a, 125b, 125c, 143c)

El Bundestag, amb l'aprovació del Bundesrat, ha aprovat la següent llei. S'ha complert allò que disposa l'article 79.2 de la Constitució.

Article 1

Modificació de la Constitució

La Constitució de la República Federal d'Alemanya en la versió publicada en el Diari Oficial de l'Estat III, 100-1, modificada per darrera vegada

per la llei del 26 de juliol de 2002 (Diari Oficial de l'Estat, I, pàg. 2863), queda modificada de la següent manera:

1. L'article 22 es modifica de la manera següent:

a) El text actual serà substituït pel paràgraf següent 1:

«(1) La capital de la República Federal Alemanya és Berlín. La representació del conjunt de l'Estat a la capital correspon a la Federació. Els detalls seran regulats per llei federal».

b) El text actual passarà a ser el paràgraf 2.

2. L'article 23, paràgraf 6, frase 1 tindrà la redacció següent:

«Quan siguin afectades de manera essencial les competències legislatives exclusives dels Länder en els àmbits de l'ensenyament, la cultura o la radiodifusió, la protecció dels drets que corresponen a la República Federal d'Alemanya com a Estat membre de la Unió Europea serà atorgada pel Bund a un representant dels Länder nomenat pel Bundesrat».

3. A l'article 33, paràgraf 5, última frase, s'hi afegiran les paraules «i seguir desenvolupant».

4. A l'article 52, paràgraf 3A se substituiran les paraules «segons l'article 51, paràgraf 2 i 3, frase 2» per les paraules: «el nombre de vots que els Länder han d'emetre en bloc es determina segons l'establert a l'article 51, paràgraf 2».

5. L'article 72 es modificarà de la manera següent:

a) Al paràgraf 2, les paraules «La Federació té el dret de legislar en aquestes matèries» se substituiran per «En les matèries dels articles 74, paràgraf 1, núm. 4, 7, 11, 13, 15, 19A, 20, 22, 24 (excepte el Dret de la conservació de la puresa de l'aire i de la lluita contra el soroll),

25 i 26, la Federació té el dret de legislar».

b) Després del paràgraf 2 s'afegirà el paràgraf 3 següent:

«(3) Si la Federació fa ús de la seva competència legislativa, els Länder poden, per llei, establir una normativa diferent sobre:

1. Caça (excepte la normativa sobre llicències de caça).
2. Protecció de la natura i del paisatge (excepte els principis fonamentals de la protecció de la natura, el dret de protecció de les espècies o de protecció de la natura marina).
3. Distribució del sòl.
4. Ordenació territorial.
5. Equilibri hidràulic (excepte la regulació relativa a substàncies o a instal·lacions).
6. Accés i finalització de l'ensenyament superior [universitats].

Les lleis federals sobre aquests àmbits entraran en vigor com a mínim sis mesos després de la seva promulgació, sempre que no es decideixi cap altra cosa per majoria de dos terços dels vots del Bundesrat. Pel que fa als àmbits inclosos al paràgraf anterior, prevaldrà en la relació Dret federal-Dret dels Länder la llei posterior»

c) L'actual paràgraf 3 passarà a ser el paràgraf 4.

6. L'article 73 es modificarà de la manera següent:

a) El text actual passarà a ser el paràgraf 1 i es modificarà de la manera següent:

aa) Al número 3 s'hi afegirà, després de les paraules «normativa sobre passaports», una coma i les paraules «normativa sobre empadronament i sobre els documents d'identitat».

bb) Després del número 5 s'afegirà el número 5a següent:

«5a. La protecció del patrimoni cultural alemany contra el seu trasllat a l'estranger»

cc) Després del número 9 s'afegirà el número 9a:

«9a. La defensa davant de perills de terrorisme internacional per part de l'Oficina Federal d'Investigació Policial en casos en què existeixi un perill que es pugui estendre a diversos Länder, no es reconegui la competència d'una autoritat policial dels Länder o la màxima autoritat del Land en sol·liciti l'assumpció»

dd) En el número 11, el punt del final de la frase se substituirà per un punt i coma i se li afegiran els números següents, del 12 al 14:

«12. el permís de tinença d'armes i d'explosius;

13. les pensions dels mutilats, les vídues i els orfes de guerra i l'assistència als antics presoners de guerra;

14. la creació i l'ús de l'energia nuclear per a fins pacífics, la construcció i la gestió d'instal·lacions destinades a aquest fi, la protecció contra perills que puguin sorgir a causa de l'alliberament d'energia nuclear o de raigs ionitzants, i l'eliminació de substàncies radioactives».

b) S'afegirà el paràgraf 2 següent:

«(2) Les lleis d'acord amb el paràgraf 1 núm. 9a requeriran l'aprovació del Bundesrat».

7. L'article 74 es modificarà de la manera següent:

a) El paràgraf 1 es modificarà de la manera següent:

aa) Al número 1 se suprimiran les paraules «i l'execució de la pena»; després de la paraula «procés» s'hi afegiran les paraules «(excepte la normativa sobre presó preventiva)», i les paraules «el notariat» se substituiran per «la normativa sobre fe notarial (excepte les normes sobre els honoraris dels notaris)».

bb) El número 3 tindrà la redacció següent:

«3. Dret d'associacions»

cc) El número 4a quedarà derogat.

dd) El número 7 tindrà la redacció següent:

«7. La normativa sobre assistència pública (excepte la normativa sobre centres geriàtrics i d'assistència)».

ee) El número 4a quedarà derogat.

ff) L'actual número 10a passarà a ser el número 10.

gg) Al número 11, abans de l'últim punt i coma, s'hi afegiran les paraules «excepte la normativa sobre el tancament de comerços, els establiments de restauració, els salons recreatius, les exhibicions de persones en espectacles, les fires, les exposicions i els mercats».

hh) El número 11a quedarà derogat.

ii) Al número 17, després de la paraula «producció», s'hi afegiran les paraules «(excepte la normativa sobre concentració parcel·lària)».

jj) Els números 18 i 19 es redactaran de la manera següent:

«18. El tràfic immobiliari urbanístic, la normativa sobre el sòl (excepte la normativa sobre contribucions especials) i sobre la subvenció de l'habitatge, la normativa sobre ajuts per deutes anteriors, la normativa sobre les primes per construcció d'habitatge, la normativa sobre construcció d'habitatges per a miners i sobre els assentaments miners;»

«19. Mesures contra malalties contagioses o que constitueixen un perill públic en persones i animals, l'admissió a professions mèdiques o a altres professions sanitàries, així com la normativa sobre farmàcies, medicaments, productes medicinals, remeis i substàncies estupefaents i tòxiques;»

kk) El número 20 tindrà la redacció següent:

«20. La normativa sobre productes d'alimentació, incloent-hi els que s'obtenen d'animals, sobre productes de consum, estimulants, articles de primera necessitat i aliments per a animals, així com la protecció en el comerç amb plantes i llavors agrícoles i forestals, la protecció de plantes davant de malalties i paràsits, així com la protecció d'animals».

ll) Al número 22 s'afegiran les paraules «o pagaments» després de la paraula «taxes».

mm) El número 24 tindrà la redacció següent:

«24. El reciclatge, la conservació de la puresa de l'aire i la lluita contra el soroll (exceptuant-ne el soroll derivat d'esports i activitats lúdiques i els sorolls derivats d'instal·lacions amb finalitats socials);»

nn) Al número 22, les paraules «inseminació artificial humana» se substituiran per «concepció de vida humana amb suport mèdic», i les paraules «i teixits» per «teixits i cèl·lules», mentre que el punt final se substituirà per un punt i coma.

oo) Després del número 26 s'hi afegiran els números següents, que van del 27 fins al 33:

«27. L'estatus de drets i obligacions dels funcionaris dels Länder, municipis i d'altres corporacions de Dret públic, així com el dels jutges dels Länder, amb l'excepció de les carreres professionals, sous i pensions;

28. La caça;

29. La protecció de la natura i del paisatge;

30. La distribució del sòl;

31. L'ordenació territorial;

32. L'equilibri hidràulic;

33. L'accés i els diplomes d'ensenyament superior.»

b) Al paràgraf 2, després del número 25, s'hi afegirà «i 27».

8. Els articles 74a i 75 queden derogats.

9. L'article 84, paràgraf 1, es redactarà de la manera següent:

«(1) Si els Länder executen les lleis federals com a assumpte propi, regularan les autoritats i el procés administratiu. Si les lleis federals disposen una altra cosa, els Länder podran establir una regulació diferent. L'article 72, paràgraf 3, frases 2 i 3, és aplicable de manera anàloga. En casos excepcionals, a causa de necessitats especials, la Federació podrà regular el procés administratiu sense que els Länder tinguin la possibilitat d'establir una normativa diferent. Aquestes lleis necessitaran l'aprovació del Bundesrat. No es podran transferir tasques a través de llei federal a municipis i associacions de municipis.»

10. A l'article 85, paràgraf 1, s'hi afegirà la frase següent:

«No es podran transferir tasques a través de llei federal a municipis i associacions de municipis.»

11. A l'article 87c, les paraules «de l'article 74 núm. 11a» se substituiran per «de l'article 73, paràgraf 1, núm. 14».

12. L'article 91a es modificarà de la manera següent:

a) El paràgraf 1 es modificarà de la manera següent:

aa) El número 1 quedarà derogat.

bb) Els actuals números 2 i 3 passaran a ser els números 1 i 2.

b) El paràgraf 2 tindrà la redacció següent:

«(2) Es determinaran detalladament per llei federal, amb l'aprova-

ció del Bundesrat, les funcions dels municipis, així com els detalls de la coordinació».

c) Els paràgrafs 3 i 5 quedaran derogats.

d) L'actual paràgraf 4 passarà a ser el paràgraf 3, i a la frase 1 s'eliminarà la referència «i 2», i a la frase 2 la referència «núm. 3» se substituirà per «núm. 2».

13. L'article 91b tindrà la redacció següent:

«Article 91b

(1) En casos de rellevància suprarregional, en virtut d'acords, la Federació i els Länder podran actuar conjuntament en els àmbits següents:

1. En el foment de centres i de projectes d'investigació científica fora dels centres d'ensenyament superior;
2. En el foment de projectes d'investigació científica en centres d'ensenyament superior i d'edificis de centres d'ensenyament superior destinats a la investigació, incloent-hi grans instal·lacions.

(2) En virtut d'acords, la Federació i els Länder podran actuar conjuntament en l'estudi de la situació de l'ensenyament en el context internacional i en l'elaboració d'informes i recomanacions respecte a aquests temes.

(3) La participació en els costos es regularà en l'acord».

14. L'article 93 es modificarà de la manera següent:

a) El paràgraf 2 tindrà la redacció següent:

«(2) A més, el Tribunal Constitucional Federal decidirà a petició del Bundesrat, del govern d'un Land o del parlament d'un Land si segons l'article 72, paràgraf 4, ja no hi ha necessitat d'una regulació per llei federal segons l'article 72, paràgraf 2, o si ja no es podria promulgar Dret federal en el cas de l'article 125a, paràgraf 2, fra-

se 1. La declaració sobre si ja no hi ha necessitat o si ja no es podria promulgar Dret federal substitueix la llei federal segons l'article 72, paràgraf 4, o segons l'article 125a, paràgraf 2, frase 2. La petició segons el paràgraf 1 només serà admissible si el Bundestag ha rebutjat un projecte de llei segons l'article 72, paràgraf 4, o segons l'article 125a, paràgraf 2, frase 2; si ha deliberat sobre ell i no s'ha arribat a una decisió en el termini d'un any o si el projecte de llei s'ha rebutjat al Bundesrat».

b) L'actual paràgraf 2 passarà a ser el paràgraf 3.

15. L'article 98, paràgraf 3, tindrà la redacció següent:

«La posició jurídica dels jutges als Länder es regularà per lleis específiques dels Länder sempre que l'article 74, paràgraf 1, núm. 27 no disposi res diferent».

16. L'article 104a es modificarà de la manera següent:

a) El paràgraf 3, frase 3, quedarà derogat.

b) El paràgraf 4 tindrà la redacció següent:

«(4) Si els Länder executen lleis federals com a assumpte propi o per ordre de la Federació segons el paràgraf 3, frase 2, els caldrà l'aprovació del Bundesrat si es creen deures dels Länder d'aportar prestacions en diners o prestacions materials amb valor monetari davant de tercers».

c) Després del paràgraf 5 s'hi afegirà el paràgraf 6 següent:

«(6) La Federació i els Länder afrontaran amb les càrregues d'una vulneració de les obligacions supranacionals o internacionals d'Alemanya segons el repartiment intern de competències i de tasques de l'Estat. En casos de correccions financeres per part de la Unió Europea que ultrapassin l'àmbit d'un Land, la Federació i els Länder afrontaran aquestes càrregues en una proporció de 15 a 85. En aquests casos, la totalitat dels Länder participarà solidàriament amb el 35 per cent de les càrregues generals segons un esquema gene-

ral; els Länder que hagin causat les càrregues suportaran el 50 per cent de les despeses generals, de manera proporcional a la suma dels mitjans rebuts. Els detalls es regularan per llei federal amb l'aprovació del Bundesrat».

17. Després de l'article 104a s'hi afegirà l'article 104b següent:

«Article 104b

(1) La Federació podrà concedir ajuts financers als Länder per inversions d'especial importància per als Länder i els municipis (associacions de municipis) si són necessaris:

1. Per a la defensa davant d'una alteració de l'equilibri econòmic general, o
2. Per a la compensació entre capacitats econòmiques diferents al territori federal, o
3. Per afavorir el creixement econòmic.

La frase 1 no és aplicable a matèries de competència exclusiva dels Länder.

(2) La regulació detallada, especialment els tipus d'inversions que es promouran, es portarà a terme per llei federal amb l'aprovació del Bundesrat, o, en virtut de la llei pressupostària federal, per acord administratiu. Els mitjans s'han de proporcionar en un termini determinat i el seu ús s'inspeccionarà en períodes de temps regulars. Els ajuts financers s'organitzaran en el transcurs del temps amb la suma anual corresponent.

(3) Quan així ho requereixin, s'informarà el Bundestag, el govern federal i el Bundesrat sobre l'execució de les mesures i les millores aconseguides».

18. A l'article 105, paràgraf 2a, s'hi afegirà la frase següent:

«Tenen la facultat d'establir la quota impositiva de l'impost sobre

l'adquisició de béns immobles».

19. L'article 107, paràgraf 1, frase 4 tindrà la redacció següent:

«La participació dels Länder en els ingressos de l'IVA correspon a cada un dels Länder segons el nombre d'habitants; com a màxim per import d'una quarta part d'aquesta participació es poden preveure, per llei federal amb l'aprovació del Bundesrat, parts complementàries de participació pels Länder. Els ingressos per aquestes parts complementàries es calcularan segons el nombre d'habitants dels Länder, els impostos dels Länder, l'impost sobre la renda i l'impost de societats. En el cas de l'impost sobre l'adquisició de béns immobles s'inclourà la capacitat contributiva».

20. Després de l'article 109, paràgraf 4, s'hi afegirà el paràgraf 5 següent:

«(5) Les obligacions de la República Federal d'Alemanya derivades d'actes jurídics de la Comunitat Europea dictats en virtut de l'article 104 del Tractat de la Comunitat Europea, relatiu al compliment de la disciplina pressupostària, han de ser complertes conjuntament per la Federació i pels Länder. La Federació i els Länder carregaran amb les sancions de la Comunitat Europea en una proporció de 65 a 35. El conjunt dels Länder afrontarà solidàriament el 35 per cent de les càrregues que els corresponguin segon el nombre d'habitants; i amb el 65 per cent de les càrregues que els corresponguin en funció de la seva responsabilitat en la causació de l'incompliment. Els detalls es regularan per llei federal, que requerirà l'aprovació del Bundesrat».

21. L'article 125a tindrà la redacció següent:

«Article 125a

(1) El Dret que es va promulgar com a Dret federal, però que ja no es podria promulgar com a tal a causa de la modificació dels articles 74, paràgraf 1; de la inserció dels articles 84, paràgraf 1, frase 6; de l'article 85, paràgraf 1, frase 2; o de l'article 105, paràgraf 2a, frase 2; o

a causa de la derogació de l'article 74a, 75 o 98, paràgraf 3, frase 2, continuarà vigent com a Dret federal. Es podrà substituir pel Dret dels Länder.

(2) El Dret que, en virtut de l'article 72, paràgraf 2 en la redacció vigent fins el 15 de novembre del 1994, es va promulgar, però que a causa de la modificació de l'article 72, paràgraf 2, ja no es podria promulgar com a Dret federal, continuarà vigent com a tal. La llei federal podrà determinar si es podrà substituir per Dret dels Länder.

(3) El Dret que es va promulgar com a Dret dels Länder, però que a causa de la modificació de l'article 73 ja no es podria promulgar com a Dret dels Länder, continuarà vigent com a tal. Es podrà substituir per Dret federal.»

22. Després de l'article 125a, s'hi afegiran els articles 125b i 125c següents:

«Article 125b

(1) El Dret promulgat com a Dret federal en virtut de l'article 75 de la redacció vigent fins el [dia després de la promulgació d'aquesta llei], i que també es podria promulgar com a Dret federal després de la data esmentada, continuarà vigent com a Dret federal. Les facultats i les obligacions dels Länder en matèria legislativa es mantenen. Sobre les matèries esmentades en l'article 72, paràgraf 3, frase 1, els Länder poden establir normatives diferents d'aquesta regulació. En el cas de les matèries dels núm. 2, 5 i 6 de l'article 72, paràgraf 3, frase 1, només ho podran fer, però, a partir del moment en què la Federació hagi fet ús de la seva competència legislativa des del [dia després de la promulgació d'aquesta llei] i fins, com a molt tard, l'1 de gener de 2010 (en els casos dels números 2 i 5) i 1 d'agost de 2008, en el cas del número 6.

(2) Respecte de les normes legals federals promulgades en virtut de l'article 84, paràgraf 1 en la redacció vigent abans del [dia després de la promulgació d'aquesta llei], els Länder poden establir normes diferents. Això no obstant, a partir del [dia després de la promulgació d'aquesta llei] i fins el 31 de desembre de 2009, en el cas de les normes de procediment administratiu, només ho podran fer si es modi-

fiquen normes del procediment administratiu en la respectiva llei federal.»

«Article 125c

(1) El Dret que en virtut dels articles 91a, paràgraf 2, en relació amb el paràgraf 1, número 1, ha estat dictat fins el [dia després de la promulgació d'aquesta llei] continuarà vigent fins el 31 de desembre de 2006.

(2) La normativa relativa al finançament municipal sobre trànsit i sobre habitatges de protecció oficial segons l'article 104a, paràgraf 4, de la redacció vigent fins el [dia després de la promulgació d'aquesta llei] continuarà vigent fins el 31 de desembre de 2006. La normativa relativa al finançament municipal pels programes especials segons l'article 6, paràgraf 1, de la llei de finançament municipal i la resta de normatives segons l'article 104a, paràgraf 4, en la seva redacció vigent fins el [dia després de la promulgació d'aquesta llei] continuaran vigents fins el 31 de desembre de 2019, sempre que no s'acordi una data de pèrdua de vigència anterior.

23. Després de l'article 143b s'hi afegirà l'article 143c següent:

«Article 143c

(1) A partir de l'1 de gener de 2007 i fins al 31 de desembre de 2019, correspondran als Länder les quantitats anuals del pressupost de la Federació equivalents a la pèrdua de les quotes de finançament de la Federació deguda a l'abrogació de les tasques d'interès comú d'ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi les clíniques universitàries, i de planificació educativa, així com a l'abrogació dels ajuts financers per a la millora del trànsit als municipis i pel foment de l'habitatge social. Aquestes quantitats es calcularan fins al 31 de desembre de 2013 a partir de la mitjana de les quotes de finançament de la Federació en el període de referència entre els anys 2000 i 2008.

(2) Fins al 31 de desembre de 2013, els imports segons el paràgraf 1 es repartiran entre els Länder de la manera següent:

1. Una quantitat fixa anual l'import de la qual es calcularà segons la quota mitjana de cada un dels Länder durant el període comprès entre els anys 2000 i 2003;

2. Una quantitat destinada a l'àmbit de tasques que correspon fins ara al finançament mixt.

(3) La Federació i els Länder examinaran els imports dels mitjans financers assignats als Länder que hauran de ser adequats i necessaris per al compliment de les seves tasques segons el paràgraf 1. A partir de l'1 de gener de 2014 se suprimirà la quantitat prevista pel paràgraf 2, núm. 2 i es mantindrà la quantitat del volum mitjà. Això no afectarà els acords sorgits del Pacte de Solidaritat II.

(4) Els detalls es regularan per llei federal, que requereix l'aprovació del Bundesrat.»

Article 2

Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor un dia després de la seva promulgació.

Berlín, 7 de març de 2006

Volker Kauder, Dr. Peter Ramsauer i grup parlamentari
Dr. Peter Struck i grup parlamentari

Fonaments

A. Part general

L'ordenament de la República Federal d'Alemanya ha demostrat la seva eficàcia en els seus aspectes fonamentals, però està marcat per processos de presa de decisions llargs i complicats i pateix una excessiva interdependència institucional entre la Federació i els Länder. En l'activitat legislativa de la Federació, la necessitat d'autorització dels Länder mitjançant el Bundesrat, amb diferents correlacions de majories a la Federació i als Länder, comporta constantment el retard, o

fins i tot l'impediment, d'importants procediments legislatius o porta a compromisos en els quals la responsabilitat política de cada actor gairebé no es pot reconèixer o no es pot reconèixer en absolut. En el transcurs del temps ha augmentat considerablement el nombre de lleis que requereixen aprovació, especialment pel que fa a les normes de la Federació sobre l'organització i el procediment de les administracions dels Länder.

D'altra banda, les competències legislatives dels Länder han anat retrocedint cada vegada més. Les diverses modificacions constitucionals han instituit noves competències per a la Federació però, a més, el legislador federal ha esgotat les competències legislatives concurrents gairebé en la seva totalitat, i en la legislació marc també s'han establert normatives que regulen un gran nombre de detalls i que són directament aplicables.

Per aturar aquesta tendència i revertir aquest procés, l'any 1994 el legislador constitucional va intensificar les condicions exigides perquè el Bund pogués fer ús de la legislació marc i concurrent. Això no obstant, els criteris introduïts amb la nova redacció de l'article 72, paràgraf 2, i concretats per la jurisprudència del Tribunal Constitucional Federal, suposen un obstacle en aquelles matèries del catàleg de competències dels articles 74 i 75 a través de les quals els interessos de la totalitat de l'Estat es poden plasmar en una norma federal. D'altra banda, les possibilitats introduïdes en aquella reforma constitucional de substituir total o parcialment les lleis federals per Dret dels Länder (article 125a, paràgraf 2, i article 72, paràgraf 3) no es poden dur a terme perquè no s'ha produït prèviament una restitució de competències als Länder.

També s'han produït desenvolupaments erronis en la situació del finançament mixt a causa de la tendència a una consolidació permanent de les transferències financeres de la Federació als Länder. Els finançaments mixtos redueixen les competències decisòries en matèria de despesa i les funcions, i també limiten l'espai per a un exercici de la responsabilitat pròpia en tots dos nivells estatals. Les funcions comunes i els ajuts financers, per tant, han de ser l'excepció.

Després de les resolucions de la conferència de caps de Govern del desembre de 1998 i de l'octubre de 2001, i d'un acord entre els caps de Govern de la Federació i dels Länder de desembre de 2001, va te-

nir lloc una revisió crítica de la distribució de funcions, despeses i ingressos estatals. Basant-se en un inventari formulat per dos grups de treball de la Federació i dels Länder i d'una descripció de problemes, es van iniciar les negociacions entre la Federació i els Länder, en primer lloc dins de l'àmbit governamental, per a la modernització de l'ordenament federal, fins que l'octubre de 2003 el Bundestag i el Bundesrat van constituir una comissió per a la modernització de l'ordenament federal dirigida per qui aleshores era el president del grup parlamentari del SPD al Bundestag, el diputat Franz Müntefering, i el president del Land de Baviera, el Dr. Edmund Stoiber. La comissió tenia la tasca d'elaborar propostes per a una reforma fonamental de l'estructura de l'Estat federal i presentar-les als òrgans legislatius. Un nou repartiment de les competències entre la Federació i els Länder havia de millorar la capacitat d'actuació i de decisió de la Federació i dels Länder, classificar més clarament les responsabilitats polítiques i augmentar la utilitat i l'eficiència en el compliment de les funcions respectives. La comissió va debatre els pros i contres d'un gran nombre de propostes per a la consecució d'aquests objectius i també va arribar a coincidències en qüestions essencials (vegeu documentació del Bundestag i del Bundesrat per a la modernització de l'ordenament estatal, assumpte 1/2005). Malgrat tot, no va aconseguir un acord unànim de reforma en l'última sessió, celebrada el 17 de desembre del 2004. Sobre la base d'aquests debats previs, i de les reunions polítiques que es van reprendre durant la primavera del 2005 i després de les eleccions a la 16a legislatura del Bundestag, en el marc del «contracte de coalició» de 18 de novembre de 2005 es va arribar a una postura unànim sobre la reforma del federalisme que s'empenirà d'ara en endavant.

La reforma acordada reduirà les interdependències entre la Federació i els Länder que obstaculitzen la democràcia i l'eficiència, aconseguirà unes responsabilitats més clares i suposarà un nou equilibri entre els elements federals de solidaritat i de cooperació, d'una banda, i de competència, de l'altra. En conjunt, es tracta d'un reforç permanent de la capacitat d'actuació i de decisió, tant de la Federació com dels Länder (incloent-hi els municipis).

La cancellera i els caps de govern dels Länder, en la resolució de 14 de desembre de 2005, han descrit els objectius de la reforma de la manera següent:

«-Reforç de la legislació de la Federació i dels Länder mitjançant una classificació clara de les competències legislatives i la derogació de la legislació marc.

-Supressió del bloqueig recíproc amb una nova regulació de l'obligatorietat d'aprovació de les lleis federals al Bundesrat.

-Supressió del finançament mixt i nova redacció de les possibilitats d'ajuts financers de la Federació, corroborant les garanties derivades del Pacte de Solidaritat II pels nous Länder.

-Reforç de l'adequació a Europa de la Constitució mitjançant una nova regulació de la representació exterior i la regulació d'un pacte d'estabilitat nacional i de la responsabilitat en el compliment del Dret supranacional».

L'objectiu d'aconseguir un ordenament federal efectiu a la República Federal d'Alemanya ha de servir per delimitar clarament en les seves competències i responsabilitats financeres els nivells de la Federació i dels Länder, incloent-hi la seva relació amb la Unió Europea. Amb això també s'aconseguirà que els processos de presa de decisions i les responsabilitats siguin més transparents per a les ciutadanes i els ciutadans. Quant al finançament, en el futur es protegirà els municipis de l'assignació immediata de tasques per llei federal.

Les modificacions previstes en aquest projecte de llei per a la modernització de l'ordre estatal comprenen essencialment els àmbits següents:

1) Reforma dels drets de cooperació del Bundesrat mitjançant la supressió dels drets d'aprovació de l'article 84, paràgraf 1, i la introducció de nous casos d'obligatorietat d'aprovació en les lleis federals que tinguin com a conseqüència despeses considerables per als Länder (articles 104a, paràgraf 4 nou).

La creació d'autoritats i el procediment administratiu continuen essent assumpte propi i element fonamental de la sobirania organitzativa dels Länder en l'execució de la llei federal. El legislador federal podrà regular la creació d'autoritats i el procediment administratiu en aquest àmbit, però sense necessitar l'aprovació del Bundesrat. Això permetrà acabar amb la causa responsable de la majoria de casos de

necessitat d'aprovació del Bundesrat, i també farà possible que la Federació pugui adoptar, en regular una matèria, les disposicions complementàries necessàries relatives al procediment administratiu i a l'organització de les autoritats amb vista a l'execució posterior de la norma per les administracions dels Länder. Els Länder, en canvi, obtindran el dret a adoptar normes que s'apartin d'allò que hagi establert el legislador federal quant a organització i procediment. Les lleis federals només podran establir el procés administratiu, sense que hi hagi possibilitat de què els Länder s'apartin, en casos excepcionals en què concorrin necessitats especials per l'ordenament federal. En tal cas, aquestes lleis requeriran l'aprovació del Bundesrat.

Per continuar garantint les possibilitats de col·laboració dels Länder en l'establiment federal d'obligacions financeres de quantitats considerables, s'ampliarà l'exigència d'aprovació pel Bundesrat, que fins ara estava limitada a les prestacions pecuniàries: totes les lleis que estableixin pels Länder obligacions de compliment de prestacions pecuniàries o materials (incloent-hi prestacions de serveis) davant de tercers necessitaran l'aprovació del Bundesrat.

2) Reforma de les competències legislatives mitjançant la derogació de la legislació marc i la reorganització del catàleg de competències legislatives concurrents, unida a una reducció de l'àmbit d'aplicació de la clàusula de necessitat de l'article 72, paràgraf 2, i de l'adopció d'una legislació diferent en determinats àmbits legislatius.

La categoria de la legislació marc amb la necessitat de dos procediments connectats consecutivament en l'àmbit de la Federació i en el dels Länder s'ha mostrat ineficaç en l'aplicació del Dret europeu i no ha demostrat la seva eficàcia en altres àmbits.

En el Dret mediambiental, el repartiment actual entre matèries de legislació concurrent i de legislació marc impedeix l'establiment de normes que comprenguin aquesta matèria de manera completa, enfront d'allò que es voldria aconseguir quan es parla de crear un codi mediambiental i de la supressió de procediments d'aprovació paral·lels mitjançant una aprovació unitària. Altres matèries de la legislació marc, com les relacions jurídiques generals de la premsa, fins ara no han estat codificades pel legislador federal, raó per la qual no es veu la necessitat de continuar amb l'actual distribució de competències.

La competència per dictar legislació marc quedarà suprimida i les matèries incloses fins ara dins d'aquest tipus competencial es dividiran adequadament entre Federació i Länder.

Els Länder veuran reforçada la seva sobirania organitzativa i personal. El títol competencial sobre les relacions jurídiques dels empleats dels Länder, fins ara dins de la legislació marc, es transferirà als Länder, incloent-hi la normativa sobre la carrera administrativa. La Federació, però, assumirà la competència legislativa concurrent per a la regulació dels drets i deures dels funcionaris i jutges dels Länder, especialment per garantir la mobilitat d'uns i altres per tot el territori federal. Aquestes lleis requeriran l'aprovació del Bundesrat. A més, se suprimiran les competències legislatives sobre sous i assistència dels funcionaris dels Länder, que fins ara té la Federació; amb això es restaurarà la situació competencial que va existir pels Länder fins l'any 1971. Les despeses de personal representen com a mitjana més del 40 per cent dels pressupostos dels Länder. Els Länder, però, fins ara tenien poques possibilitats d'organització pel que fa a les condicions laborals i salarials dels seus empleats.

Aquesta nova distribució de les competències pels empleats i jutges dels Länder estarà acompanyada d'un afegit a l'article 33, paràgraf 5, segons el qual el Dret dels funcionaris públics, basat en els fonaments i les peculiaritats del funcionariat, no només es regularà sinó que també es desenvoluparà expressament.

La normativa sobre empadronament i documents d'identitat i la defensa del patrimoni cultural alemany davant del trasllat a l'estranger passarà a incloure's dins de la competència legislativa exclusiva de la Federació. La regulació de les relacions jurídiques de la premsa es transferirà a la competència exclusiva dels Länder.

Les altres matèries de l'actual legislació marc es transferiran a la part de la legislació concurrent no vinculada a la clàusula de necessitat (article 74, paràgraf 1, núm. 27–33, en relació amb l'article 72, paràgraf 2). Aquestes matèries són:

- les matèries relatives al medi ambient, especialment la protecció de la natura, la conservació del paisatge i l'equilibri hidràulic,
- respecte de la sobirania personal dels Länder, únicament els drets

i les obligacions dels funcionaris i jutges del Länder derivats del dret disciplinari,

- respecte de la sobirania cultural dels Länder, únicament l'accés i la finalització de l'ensenyament superior.

Pel que fa a l'accés i a la finalització de l'ensenyament superior i a les matèries relatives al medi ambient, es reconeix competència als Länder per establir una normativa diferent (article 72, paràgraf 3).

Un altre reforç dels legisladors dels Länder consistirà en l'atorgament a aquests de competències amb un especial caràcter regional, i d'aquelles matèries que no comporten obligatòriament una regulació per llei federal. Això es portarà a terme, d'una banda, a través d'una limitació material dels títols competencials que es mantenen a l'article 74, paràgraf 1, núm. 18, en el dret de l'economia (article 74, paràgraf 1, núm. 11) i en la lluita contra el soroll (article 74, paràgraf 1, núm. 24), i, d'altra banda, per l'anul·lació total de certs títols competencials al catàleg de la legislació concurrent.

En conjunt, amb la supressió de la legislació marc i la reorganització de la legislació concurrent, les matèries següents es transferiran als Länder:

1. Execució de les penes (incloent-hi l'execució de la presó preventiva, fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 1);
2. Notariat (incloent-hi la normativa sobre taxes, però excloent-ne la normativa relativa a la fe pública notarial, fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 1);
3. Dret de reunió (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 3);
4. Normativa sobre centres geriàtrics i d'assistència (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 7);
5. Normativa sobre tancament de comerços (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 11);
6. Règim d'establiments de restauració (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 11);

7. Salons recreatius i exhibicions de persones en espectacles (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 11);
8. Fires, exposicions i mercats (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 11);
9. Una part de l'habitatge (fins ara inclosa a l'article 74, paràgraf 1, núm. 18);
10. Transaccions immobiliàries (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 18);
11. Arrendaments rústics (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 18);
12. Concentració parcel·lària (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 18);
13. Urbanitzacions i llars (fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 18);
14. Esport, lleure i l'anomenat «soroll social» (instal·lacions amb finalitats socials, fins ara part de l'article 74, paràgraf 1, núm. 24);
15. El sou, l'assistència i la carrera dels funcionaris i jutges dels Länder (fins ara article 74a i part de l'article 75, paràgraf 1, frase 1, núm. 1 i de l'article 98, paràgraf 3, frase 2);
16. La majoria dels principis generals de l'ensenyament superior, amb l'excepció de l'accés i la finalització de l'ensenyament superior (fins ara article 75, paràgraf 1, núm. 1a);
17. El règim jurídic general de la premsa (fins ara article 75, paràgraf 1, frase 2, núm. 2).

Les matèries següents es transferiran a la competència legislativa exclusiva de la Federació:

1. Permisos de tinença d'armes i explosius (fins ara article 74, paràgraf 1, núm. 4a);

2. Pensions dels mutilats, vídues i orfes de guerra i l'assistència dels antics presoners de guerra (fins ara article 74, paràgraf 1, núm. 10);
3. La creació i l'ús de l'energia nuclear per a fins pacífics, la construcció i la gestió d'instal·lacions destinades a aquest fi, la protecció contra els perills que puguin sorgir a causa de l'alliberament d'energia nuclear o de raigs ionitzants, i l'eliminació de substàncies radioactives (fins ara article 74, paràgraf 1, núm. 11a);
4. Sistema d'empadronament i de documents d'identitat (fins ara article 75, paràgraf 1, frase 1, núm. 5);
5. Protecció del patrimoni cultural alemany davant del seu trasllat a l'estranger (fins ara article 75, paràgraf 1, frase 1, núm. 6).

També es crearà una nova competència exclusiva federal per a la regulació de funcions i atribucions preventives de l'Oficina Federal d'Investigació Criminal en la defensa davant els perills del terrorisme internacional. Les lleis federals d'aquest tipus requeriran l'aprovació del Bundesrat.

La clàusula de necessitat de l'article 72, paràgraf 2, es limitarà en el seu àmbit d'aplicació a les matèries següents de l'article 74, paràgraf 1, de nova redacció: números 4, 7, 11, 13, 15, 19a, 20, 22, 24 (excepte el dret de conservació de puresa de l'aire i de la lluita contra el soroll), 25 i 26. La resta de matèries de l'article 74, apartat 1, en conjunt, quedaran excloses de l'examen de necessitat de les regulacions federals. En els casos de l'article 72, paràgraf 3, això darrer ja és conseqüència del nou dret que es reconeix als Länder d'apartar-se del Dret del Bund.

En els títols competencials sobre el sistema sanitari (article 74, paràgraf 1, núm. 19), productes d'alimentació (article 74, paràgraf 1, núm. 20) i trànsit (article 74, paràgraf 1, núm. 22), medi ambient (article 74, paràgraf 1, núm. 24) i concepció artificial de la vida humana (article 74, paràgraf 1, núm. 26), es duran a terme precisions de les situacions de fet per tal d'evitar buits legals.

3) Ordenació més clara de la responsabilitat financera

Les modificacions en l'àmbit del sistema financer també estan orien-

tades als objectius de desconcentració, claredat en les responsabilitats i autonomia d'actuació. Amb aquesta intenció:

- es reduiran les situacions de finançament mixt (article 91a, paràgraf 1, núm. 1),
- s'intensificaran les condicions prèvies per a ajuts socials (article 104b),
- es reforçarà l'autonomia fiscal regional (article 105, paràgraf 2a),
- s'establirà un pacte d'estabilitat a la Constitució (article 109, paràgraf 5),
- seran expressament regulades les càrregues de la Federació i dels Länder en cas d'incompliment d'obligacions supranacionals i internacionals regulades expressament a la Constitució (article 104a, paràgraf 6).

Ateses les notables diferències estructurals entre els Länder, en aquests moments no es prendrà en consideració una derogació total del finançament mixt (competències comunes i ajuts financers). La derogació o modificació previstes dels diferents finançaments mixts o situacions de fet de finançament mixt tindrà en compte les situacions de necessitat i contribuirà a la desconcentració de la responsabilitat funcional. Una disposició transitòria (article 143c) regularà la compensació dels mitjans federals d'inversió repartits entre els Länder a partir de l'1 de gener de 2007 fins al 31 de desembre de 2019.

A causa de les diferents circumstàncies econòmiques i d'estructures polítiques i a les diferències de desenvolupament en les diverses parts del territori federal, les competències comunes es mantindran per a la millora de l'estructura econòmica i agrària regional i per a la protecció de les costes. Aquestes competències comunes tenen també una important funció de coordinació en el context de la política d'ajuts econòmics i d'estructures de la Unió Europea. La possibilitat parcialment reestructurada de col·laboració entre Federació i Länder es mantindrà en la promoció de la recerca i en l'àmbit de la formació en l'avaluació formativa.

B. Part especial

Sobre l'article 1

Sobre el número 1 (article 22)

Sobre la lletra a (article 22, paràgraf 1)

El nou paràgraf 1 de l'article 22 reprèn en la seva primera frase la regulació de l'article 2, paràgraf 1, frase 1 de l'acord. La capitalitat de Berlín queda establerta constitucionalment d'ara en endavant. A la frase 2, la competència federal de representació del conjunt de l'Estat, que fins ara no es trobava escrita, s'esmenta expressament i es preveu com a funció de la Federació. La frase 3 confia la regulació dels detalls al legislador federal, que podrà regular la matèria en una o diverses lleis federals. La possibilitat d'establir acords complementaris es manté intacta.

A l'annex 2, número marginal 41 del contracte de coalició del 18 de novembre de 2005 s'indica:

«La llei Berlín-Bonn, sobre la promoció de la cultura de la Federació fins el 2010 per a la ciutat de Bonn i dels centres culturals de la Federació gestionats o promoguts a Bonn (Sala d'Art i d'Exposicions de la República Federal d'Alemanya, Casa de la Història de la República Federal d'Alemanya i Casa de Beethoven) es manté intacta».

Sobre la lletra b (article 22, paràgraf 2)

Modificació com a conseqüència de la inclusió d'un paràgraf anterior.

Sobre el número 2 (article 23, paràgraf 6)

Segons l'article 23, paràgraf 6, frase 1, de nova redacció, en endavant existirà l'obligació de transferir la protecció dels drets corresponents a la República Federal d'Alemanya com a Estat membre de la Unió Europea de la Federació a un representant dels Länder anomenat pel Bundesrat només si s'afecta a competències legislatives exclusives dels

Länder en aspectes essencials dels àmbits de la formació acadèmica, la cultura o la radiodifusió. La nova regla substitueix l'actual norma no imperativa. En tots els altres àmbits, el Govern Federal protegirà els drets que corresponen a la República Federal d'Alemanya com a Estat membre de la Unió Europea. L'article 23, paràgraf 6, frase 2 no es modifica, és a dir, la protecció dels drets funcionarà en coordinació amb el Govern Federal i amb la seva participació.

Al contracte de coalició del 18 de novembre de 2005 se'n parla en l'annex 2, número marginal 28:

«En la col·laboració de la Federació i els Länder en els afers de la Unió Europea i en l'acord entre la Federació i els Länder, es regularà la informació i la participació dels Länder en els assumptes que no afectin els àmbits de la formació acadèmica, la cultura o la radiodifusió, però que sí afectin competències legislatives exclusives dels Länder (p. ex.: seguretat interior)».

Sobre el número 3 (article 33, paràgraf 5)

Amb les paraules «i seguir desenvolupant» afegides a l'article 33, paràgraf 5, es destaca la necessitat d'una modernització i una adaptació del Dret de la funció pública a les necessitats canviants. Ha de facilitar el desenvolupament constant de la legislació i la jurisprudència. Els principis generals del funcionariat també s'han de prendre en consideració en el futur. Les garanties constitucionals del funcionariat es mantenen intactes.

Sobre el número 4 (article 52, paràgraf 3a)

La modificació de l'article 52, paràgraf 3a, fa possible que la cambra europea pugui prendre decisions en el futur en el marc del procediment d'enquesta per escrit. A més, se suprimirà l'actual referència a l'article 51, paràgraf 3, frase 2, segons el qual els vots només es podran emetre per membres presents o pels seus representants. La norma que fins ara remetia a l'article 51, paràgraf 3, frase 2, segons la qual els vots s'han d'emetre en bloc, passarà a l'article 52, paràgraf 3a, i es manté sense canvis en essència. Per determinar el pes dels vots continuarà regint la referència a l'article 51, paràgraf 2. La referència

només s'adaptarà en la seva redacció.

Sobre el número 5 (article 72)

Sobre la lletra a (article 72, paràgraf 2)

La regulació de l'article 72, paràgraf 2, es manté sense canvis quant al contingut de les seves condicions, però queda limitada a les matèries següents en el seu àmbit d'aplicació: els números 4, 7, 11, 13, 15, 19a, 20, 22, 24 (excepte el dret de conservació de la puresa de l'aire i de la lluita contra el soroll), 25 i 26. La resta de matèries de l'article 74, paràgraf 1, en les quals ja no caldrà una avaluació de la necessitat segons una interpretació unànime de la Federació i dels Länder, estan recollides a l'article 72, paràgraf 2.

Sobre la lletra b (article 72, paràgraf 3)

El nou paràgraf 3, a la frase 1, ofereix als Länder la possibilitat d'establir una normativa diferent de les lleis federals en determinades matèries transferides a la legislació concurrent com a conseqüència de la derogació de les competències de la Federació en l'àmbit de la legislació marc (veure número 8).

En virtut de la transferència de les matèries de l'article 75, i de la normativa sobre accés i finalització de l'ensenyament superior (part de la competència marc dels principis generals de l'ensenyament superior) a la legislació concurrent (sense avaluació de la necessitat en el sentit de l'article 72, paràgraf 2), la Federació obtindrà la possibilitat d'establir una normativa completa sobre aquestes matèries, per a les quals fins ara només es podien promulgar preceptes marc per a la legislació dels Länder. A més, correspondrà a la Federació l'aplicació uniforme del Dret de la Unió Europea en aquest àmbit.

Els Länder obtindran la possibilitat de posar en pràctica les seves pròpies concepcions en els àmbits esmentats, adoptant normes que s'apartin de la normativa de la Federació, i podran reaccionar davant els seus propis problemes i condicionants. La decisió política de cada un dels legisladors dels Länder determinarà si fa ús d'aquesta possibilitat o si la normativa federal tindrà validesa sense canvis.

Els Länder estan subjectes als preceptes constitucionals, internacionals i europeus en la mateixa mesura que la Federació.

En les matèries on l'article 72, paràgraf 3, frase 1, obre la possibilitat d'una normativa diferent, s'exclourà, no obstant, en algunes parts aquesta possibilitat (nuclis sense possibilitat de normativa diferent).

Així, els Länder no podran establir normes sobre la protecció de la natura segons la frase 1, núm. 2, si afecten els principis de la protecció de la natura, de les espècies o de la natura marina.

A l'annex 2, número marginal 42 del contracte de coalició del 18 de novembre de 2005 s'indica:

«La competència sobre els principis de la protecció de la natura atorga a la Federació la possibilitat d'establir de manera general en tot el territori federal els principis vinculants sobre la protecció de la natura, especialment sobre la conservació de la diversitat biològica i sobre la protecció del funcionament de l'ecosistema. No s'inclouran, per exemple, la planificació de paisatges naturals, les condicions concretes i els continguts per a la declaració de zones protegides, la pràctica professional en l'explotació agrària i forestal i la cooperació de les associacions de protecció de la natura».

La caça i la protecció de la natura es troben en cercles jurídics separats. La normativa sobre protecció de les espècies no comprèn la protecció de les espècies afectades per la normativa sobre caça.

L'excepció respecte de la normativa sobre protecció de la naturalesa marina permet a la Federació la promulgació de normes vinculants sobre la protecció de la biodiversitat marina. Comprèn la protecció d'espècies i de zones marines, així com la valoració de la realització de projectes en zones marines.

Segons la frase 1, núm. 5, la normativa diferent dels Länder no s'estén a «normes relatives a materials o instal·lacions» relacionades amb l'equilibri hidràulic. Els perills per a les aigües que puguin procedir de substàncies o d'instal·lacions són punts centrals de la protecció de les aigües que s'hauran de regular per instruments jurídics unitaris per a tot el territori federal. Les normes relatives a substàncies o a instal·lacions seran totes aquelles l'objecte de les quals consisteixi en prevenir

els efectes que puguin produir sobre les aigües les substàncies o les instal·lacions, com ara a causa de la producció o el vessament de substàncies. En aquests àmbits també s'hauran d'aplicar uniformement les normatives europees.

Segons la frase 2 del nou paràgraf 3, en els àmbits esmentats en l'article 72, paràgraf 3, núm. 1-6, les lleis federals entren en vigor com a molt aviat sis mesos després de la seva promulgació per donar als Länder l'ocasió d'establir decisions legislatives sobre l'abast de les diferències entre el seu Dret i el federal. Aquest termini de sis mesos ha d'impedir que arribin als ciutadans normes jurídiques que canviïn a curt termini. En casos d'urgència (per exemple, derivats de terminis d'aplicació del Dret europeu) existirà la possibilitat d'una entrada en vigor anterior si el Bundesrat ho aprova per una majoria de dos terços.

La frase tres aclareix la relació entre el Dret federal i el dels Länder en l'àmbit del nou paràgraf 3: una llei d'un Land que s'aparti del Dret federal no deroga aquest, sinó que (només) té preferència d'aplicació («avança»). Això significa que, per exemple, en cas de derogació de la norma del Land, la norma federal torna automàticament a aplicar-se. Si la Federació modifica la seva norma, per exemple, per aplicar nous preceptes del Dret de la Unió Europea en tot el territori federal, la nova norma federal, com a llei posterior, passarà al davant de la normativa del Land que hi hagi en aquell moment, i si el Bund deroga la seva norma, torna a aplicar-se la del Land. Els Länder, per la seva part, també poden tornar a legislar de manera diferent de la normativa federal (en aquest cas, però, ajustant-se al Dret europeu, vinculant pels Länder). La normativa dels Länder passarà novament al davant de la federal.

La frase tres és, d'una banda, una excepció al principi de l'article 31 (el Dret federal preval sobre el dels Länder) i, de l'altra, adapta el principi *lex posterior derogat legi priori* a la prioritat d'aplicació en la relació entre el Dret federal i el dels Länder.

Les qüestions de transitorietat sobre el nou article 72, paràgraf 3, estan regulades a l'article 125b, paràgraf 1.

Sobre la lletra c (article 72, paràgraf 4)

Conseqüència de la modificació. Referència a la modificació de l'article 93.

Al número 6 (article 73)

Sobre la lletra a (article 73, paràgraf 1)

Sobre la doble lletra aa (article 73, paràgraf 1, núm. 3)

L'actual competència en la legislació marc sobre empadronament i documents d'identitat està relacionada amb altres matèries del número 3 d'aquest article 73 (llibertat de circulació i passaports) i, per tant, es traslladarà a les competències federals exclusives dins d'aquest.

Sobre la doble lletra bb (article 73, paràgraf 1, núm. 5a)

La competència marc actual de la Federació en la protecció del patrimoni cultural alemany davant del trasllat a l'estranger passarà a ser competència exclusiva de la Federació.

Sobre la doble lletra cc (article 73, paràgraf 1, núm. 9a)

Les noves competències federals sobre la reglamentació de facultats preventives de l'Oficina Federal d'Investigació Policial (BKA) preveuen una situació especial d'amenaça en l'àmbit del terrorisme internacional si, per exemple, hi ha nombrosos indicis de terrorisme internacional des de l'estranger sense que encara hi hagi una autoritat territorial policial alemanya competent recognoscible. Això no obstant, es podran portar a terme altres investigacions.

El concepte de terrorisme internacional ve definit per normes internacionals i nacionals, però queda obert a un desenvolupament futur. El concepte de terrorisme està definit amb més detall en la normativa del Tractat de la Unió Europea (article 29, paràgraf 2 i article 31, paràgraf 1, lletra 3, i en la Decisió marc de la Unió Europea del 13 de juliol de 2002 (Diari Oficial de les Comunitats Europees, núm. L 164, pàg. 3). El Dret nacional recull la definició que es troba en aquests preceptes en regular les característiques que qualifiquen el terroris-

me a l'article 129a, paràgraf 2, del Codi penal alemany.

Aquesta limitació al terrorisme internacional exclou els fenòmens terroristes delimitats dins d'Alemanya.

Existirà un perill supraregional quan aquest perill no afecti només un sol Land.

No es reconeixerà la competència d'autoritats policials dels Länder si encara no hi ha indicis demostrables de fonaments objectius que permetin pensar que l'afectat és un Land determinat.

La nova competència legislativa és exclusiva, però només es referirà al possible exercici de funcions de l'Oficina Federal d'Investigació Policial del nou número 9a, com indiquen les paraules «per l'Oficina Federal d'Investigació Policial». Les competències legislatives dels Länder per a la defensa davant de perills es mantenen intactes. Tampoc no afecta a l'exercici de les competències de les autoritats dels Länder dins l'àmbit de la defensa davant de perills.

Els detalls de la cooperació entre l'Oficina Federal d'Investigació Policial i les autoritats dels Länder es regularan per llei.

Sobre la doble lletra dd (article 73, paràgraf 1, núm. 12–14)

En el nous números 12 a 14, les actuals competències legislatives concurrents sobre la normativa relativa a armes i explosius, sobre pensions dels mutilats, vídues i orfes de guerra i l'assistència dels antics presoners de guerra, i sobre l'energia nuclear es transferiran a les competències exclusives de la Federació.

Sobre la lletra b (article 73, paràgraf 2)

D'acord amb les noves competències federals segons l'article 73, paràgraf 1, núm. 9a, el precepte sotmet les lleis que esmenta al consentiment del Bundesrat.

Al número 7 (article 74)

Sobre la lletra a (article 74, paràgraf 1)

Sobre la doble lletra aa (article 74, paràgraf 1, núm. 1)

Les competències sobre el compliment de penes i sobre l'execució de la presó preventiva, així com la normativa sobre el notariat, incloent-hi els honoraris del notaris, passaran a ser dels Länder. La regulació sobre fe pública, fins ara basada parcialment en la competència normativa sobre el notariat, es mantindrà dins de la legislació concurrent. Per això en el futur s'esmentarà expressament en el número 1.

Sobre la doble lletra bb (article 74, paràgraf 1, núm. 3)

La competència sobre el dret d'associació se suprimirà del catàleg de la legislació concurrent i passarà a formar part de les competències exclusives dels Länder. La llei sobre districtes pacífics no es veurà afectada per la transferència de competències.

Sobre la doble lletra cc (article 74, paràgraf 1, núm. 4a)

Modificació com a conseqüència de la transferència de les competències normatives sobre armes i explosius a les competències exclusives de la Federació.

Sobre la doble lletra dd (article 74, paràgraf 1, núm. 7)

La competència sobre centres geriàtrics i d'assistència se suprimirà del catàleg de competències concurrents i passarà a formar part de les competències exclusives dels Länder.

Sobre la doble lletra ee (article 74, paràgraf 1, núm. 10)

Modificació com a conseqüència del trasllat a les competències exclusives de la Federació de les competències sobre pensions dels mutilats, vídues i orfes de guerra i l'assistència dels antics presoners de guerra.

Sobre la doble lletra ff

Modificacions en la redacció com a conseqüència del canvi de posició del número 10a.

Sobre la doble lletra gg (article 74, paràgraf 1, núm. 11)

De les competències concurrents sobre normativa econòmica s'exclou el règim jurídic del tancament dels comerços, establiments de restauració, salons recreatius, exhibicions de persones, fires, exposicions i mercats. Aquestes matèries passaran a formar part de les competències exclusives dels Länder.

Sobre la doble lletra hh (article 74, paràgraf 1, núm. 11a)

Modificacions com a conseqüència de la transferència de competències relatives a la normativa sobre energia nuclear a les competències exclusives de la Federació.

Sobre la doble lletra ii (article 74, paràgraf 1, núm. 17)

La competència sobre concentració parcel·lària se suprimirà del catàleg de la legislació concurrent i passarà a formar part de les competències exclusives dels Länder.

Sobre la doble lletra jj (article 74, paràgraf 1, núm. 18 i 19)

Amb la nova redacció de l'article 74, paràgraf 1, núm. 18, les competències legislatives concurrents sobre transaccions immobiliàries es limiten a la normativa sobre transaccions immobiliàries urbanes; la regulació de les transaccions immobiliàries rústiques passen a la competència exclusiva dels Länder. A més, els Länder obtindran les competències sobre arrendament i sobre assentaments i llars. La competència legislativa concurrent existent fins ara sobre l'habitatge es limitarà notablement. Només es mantenen les competències sobre subvencions a l'habitatge, ajuts per deutes, primes per construcció d'habitatge, construcció d'habitatges per a miners i assentaments miners. La resta d'àmbits de la normativa sobre habitatge, és a dir, la promoció de l'habitatge social, la supressió de subvencions errònies, la modificació objectiva de l'ús dels habitatges i el Dret patrimonial de les cooperatives d'habitatge passaran a la llista de competències exclusives dels Länder.

La nova redacció de l'article 74, paràgraf 1, núm. 19, amplia el títol actual. Fins ara comprenia únicament les competències sobre el comerç de medicaments, remeis, substàncies estupefaents i tòxiques.

Amb la nova normativa s'inclou el règim jurídic complet d'aquest tipus de substàncies. Fins ara, segons l'article 74, paràgraf 1, núm. 19, no es podia regular la fabricació de medicaments per part de metges, odontòlegs i homeòpates per a ús directe dels seus pacients (vegeu Sentència del Tribunal Constitucional Federal Alemany 102, 26, directriu 1). Se'n deriva ara, doncs, una competència de la Federació també sobre aquestes substàncies preparades, per tal de garantir un nivell uniforme de seguretat i protecció en benefici dels interessos dels pacients en tot el territori federal.

L'esment exprés de la normativa sobre farmàcia deixa clar que és possible portar a terme una regulació completa d'aquesta matèria, no limitada només a la llicència o als aspectes sanitaris.

Sobre la doble lletra kk (article 74, paràgraf 1, núm. 20)

La competència derivada de l'article 74, paràgraf 1, núm. 20, comprenia només la protecció en cas de «comerç» amb productes d'alimentació i estimulants. En el futur s'estendrà a tota la normativa sobre productes alimentaris i estimulants. A més, també s'inclou la normativa «sobre els [productes] que procedeixen d'animals», la qual cosa comporta la regulació de l'examen dels animals per part dels organismes oficials en un període de temps anterior al seu sacrifici, és a dir, abans de l'obtenció efectiva dels aliments.

Sobre la doble lletra ll (article 74, paràgraf 1, núm. 22)

A l'article 74, paràgraf 1, núm. 22, ara es precisa que les taxes de Dret públic o de Dret privat per l'ús de vies públiques amb vehicles es poden apujar i distribuir. El cobrament dels costos de les infraestructures com a alternativa al finançament mitjançant impostos no només es pot aconseguir mitjançant taxes, sinó també amb altres pagaments. Igual que les taxes de Dret públic, els pagaments de Dret privat per l'ús d'una via pública representen una prestació pecuniària que és contraprestació per l'ús de la via pública.

Sobre la doble lletra mm (article 74, paràgraf 1, núm. 24)

L'article 74, paràgraf 1, núm. 24, substitueix el terme utilitzat fins ara, «eliminació de residus», per «reciclatge». Així s'aclareix que, en aquesta matèria, la competència legislativa concurrent també inclou totes

les activitats i mesures relacionades, especialment la recollida, el dipòsit, el tractament i el transport de residus. Amb aquesta modificació es recull la jurisprudència del Tribunal Constitucional Federal (Sentència del Tribunal Constitucional Federal 98, 106) i la del Tribunal Administratiu Federal (1991, 400). Segons la jurisprudència, el terme «eliminació de residus» de l'article 74, paràgraf 1, núm. 24, és equivalent a «reciclatge», i també comprèn, principalment, la prevenció i l'aprofitament dels residus, a més de totes les activitats i mesures relacionades.

La competència legislativa concurrent per a la lluita contra el soroll no inclourà en el futur el soroll d'instal·lacions esportives i d'altres instal·lacions dedicades al lleure o a finalitats socials. Les normes per a la lluita contra el soroll a instal·lacions de caràcter social, esportiu o de lleure, com les escoles bressol, centres juvenils, parcs infantils, camps i estadis esportius, teatres i locals de representació, recintes firals i d'espectacles, hotels i establiments de restauració passaran a formar part de les competències legislatives exclusives dels Länder.

Sobre la doble lletra nn (article 74, paràgraf 1, núm. 26)

En lloc de la regulació de «la inseminació artificial en persones», les competències de l'article 74, paràgraf 1, núm. 26, s'ampliaran a «la concepció de vida humana amb suport mèdic». Així queda clar que les competències comprenen totes les àrees de la medicina moderna sobre reproducció, com, per exemple, els tractaments hormonals. En el futur, conjuntament amb les normes sobre trasplantaments d'òrgans i teixits, també s'inclouran els trasplantaments de cèl·lules.

Sobre la doble lletra oo (article 74, paràgraf 1, núm. 27–33)

Amb la inserció dels números del 27 fins al 33, el que fins ara són matèries objecte de competència marc passaran a la llista de les competències concurrents. La clàusula de necessitat (article 72, paràgraf 2) no té validesa en aquestes competències. Correspondrà, però, als Länder el dret a dictar una regulació diferent (article 72, paràgraf 3) per a una gran part de les competències recollides en aquests números 27 a 33.

La sobirania personal dels Länder es reforçarà amb l'àmplia transferència de competències en matèria de règim de funcionaris públics.

Només quedarà limitada per l'assignació de la competència reguladora de l'estatus de drets i deures dels funcionaris dels Länder al legislador federal. Aquesta competència sobre l'estatus substituirà les competències actuals de l'article 74, paràgraf 1, frase 1, núm. 1, i de l'article 98, paràgraf 3, frase 2. Les competències legislatives concurrents en aquesta matèria només inclouen l'estatus de drets i deures dels funcionaris, que en el contracte de coalició del 18 de novembre de 2005, annex 2, número marginal 33, apareix formulat de la manera següent:

«L'estatus de drets i deures dels funcionaris» és:

- els caràcters, condicions, fonament, tipus, duració, així com les causes de nul·litat i de revocació de la relació de servei,
- les delegacions i trasllats de funcionaris entre els Länder i entre la Federació i els Länder, o els canvis corresponents de la relació de servei dels jutges,
- les condicions i formes de la conclusió de la relació de servei (especialment: mort, acomiadament, pèrdua dels drets de funcionari i de jutge, destitució del servei segons el dret disciplinari),
- els deures i les conseqüències del seu incompliment,
- els drets fonamentals,
- la determinació de la capacitat,
- l'estat de necessitat.
- les funcions a l'estranger»

Aquesta regulació unitària per a tot el territori federal serveix principalment per a l'assegurament de la mobilitat dels empleats entre els diferents Länder. No inclou les matèries que ja es troben dins de les competències dels Länder, els aspectes merament relatius a la relació de servei, ni els drets derivats de la relació de servei de funcionaris o jutges. Expressament exceptuades de la competència concurrent queden els sous, les pensions i la carrera dels funcionaris i jutges. A la carrera dels funcionaris pertany també la regulació de l'accés a aquella. L'article 108, paràgraf 2, es mantindrà intacte.

En la normativa sobre centres d'ensenyament superior, la majoria de les matèries pròpies de les actuals competències marc es transferiran als Länder. La legislació concurrent només inclourà «l'accés als estudis dels centres d'ensenyament superior i la finalització d'aquells».

La competència per regular l'accés als centres d'ensenyament superior ofereix a la Federació la possibilitat de regular uniformement en tot el territori federal els requisits per a les carreres d'admissió restringida, les capacitats formatives dels centres d'ensenyament superior, així com l'adjudicació de les places i el procés de selecció. La Federació pot garantir així la unitat en el procés d'adjudicació, que serà just i transparent segons els requisits constitucionals.

No s'inclou la regulació de les taxes acadèmiques. Aquesta competència tampoc no comprèn les normes relatives a l'accés als centres d'ensenyament superior que pertanyin a la competència dels Länder a causa de la seva estreta relació amb l'organització escolar.

La competència sobre la regulació de diplomes d'ensenyament superior proporciona a la Federació la possibilitat de dictar normes per assegurar l'equivalència en els rendiments, diplomes i horaris d'estudis. La Federació pot contribuir a la creació d'un espai educatiu únic a Europa i a l'acceptació internacional dels diplomes d'ensenyament superior alemanys.

Sobre la lletra b (article 74, paràgraf 2)

En el futur, les lleis federals relatives a l'article 74, paràgraf 1, núm. 27 (drets i obligacions dels funcionaris públics), també estaran sotmeses a l'aprovació del Bundesrat.

Sobre el número 8 (article 74a i 75)

Amb la derogació de l'article 74a, la competència legislativa, fins ara concurrent, sobre la regulació del sou i de l'assistència dels funcionaris i jutges dels Länder es transferirà a la competència legislativa exclusiva dels Länder.

Com a conseqüència de la derogació de la categoria de la legislació marc se suprimirà l'article 75. Les matèries es transferiran majorità-

riament a les competències legislatives concurrents i queden obertes a una legislació diferent per part dels Länder (article 72, paràgraf 3).

Sobre el número 9 (article 84, paràgraf 1)

Amb la nova redacció de l'article 84, paràgraf 1, s'aconseguirà una reducció de la quantitat de lleis sotmeses al consentiment del Bundesrat del 60 per cent actual a un percentatge entre el 35 i el 40 per cent per aconseguir així més possibilitats d'actuació en el pla federal i accelerar els procediments de presa de decisió.

El paràgraf 1 estableix, sense canvis, que els Länder regularan la institució de les autoritats i el procediment administratiu si apliquen la llei federal com a assumpte propi.

Segons el paràgraf 2 de la norma, en el futur es podrà regular la institució d'autoritats i el procediment administratiu dels Länder sense l'aprovació del Bundesrat que actualment es requereix. Els Länder, però, podran establir normes diferents. Com que es tracta d'una divergència a partir de la normativa amb rang de llei de la Federació, els Länder únicament podran fer ús de la seva competència per establir una regulació diferent mitjançant llei. Les qüestions relatives a la transitorietat estan regulades al nou article 125b, paràgraf 2.

Segons la frase 3, l'article 72, paràgraf 3, frases 2 i 3, serà vàlid per analogia. La referència a la frase 2 determina que el precepte sobre l'entrada en vigor que conté és aplicable. Les lleis federals entren en vigor, com a molt aviat, sis mesos després de la seva promulgació per donar als Länder l'ocasió d'establir decisions legislatives sobre l'abast de les diferències entre el dret dels Länder i el federal. Aquest termini de sis mesos ha d'impedir que arribin als ciutadans normes jurídiques que canviïn a curt termini. En casos d'urgència (per exemple, per necessitat d'haver de complir terminis d'aplicació de dret europeu), existirà la possibilitat d'una entrada en vigor anterior si el Bundesrat ho aprova per una majoria de dos terços. Amb la referència a l'article 72, paràgraf 3, frase 3, s'estableix també aquí que en la relació entre dret federal i dels Länder prevaldrà la llei posterior.

Segons el paràgraf 4, les lleis federals podran regular el procediment administratiu dels Länder sense que aquests tinguin la possibilitat

d'establir una normativa diferent en casos excepcionals en què concorri una necessitat específica. Això no obstant, aquestes lleis requeriran l'aprovació del Bundesrat en virtut de la frase 5.

A l'annex 2, apartat 31, del contracte de coalició de 18 de novembre de 2005 s'indica que:

«La Federació i els Länder acorden que les normatives de Dret processal sobre medi ambient representen regularment un cas excepcional en el sentit de l'article 84, paràgraf 1, frase 3 [ara frase 4].»

Les demandes de planificació, habilitació i vigilància d'instal·lacions i de projectes constitueixen un aspecte fonamental de la normativa mediambiental rellevant econòmicament. Això no només afecta les demandes materials, sinó també les relatives al procediment. Amb la interacció entre l'article 72, paràgraf 3 i l'article 84, paràgraf 1, frase 4, a la Federació li queda oberta la possibilitat de simplificar la normativa, especialment en el procediment relatiu al Dret mediambiental. En els casos excepcionals de la frase 4 es tenen en consideració els interessos dels Länder, i, segons la frase 5, les lleis de la Federació que continguin prescripcions sobre procediment sense possibilitats d'establir una regulació diferent per part dels Länder requeriran l'aprovació del Bundesrat.

En el futur es prohibirà a la Federació establir normatives sobre la institució d'autoritats en què no hi hagi possibilitat de portar a terme una regulació diferent per part dels Länder.

La frase 6 estableix que per llei federal no es podran transferir funcions als municipis i a les associacions de municipis.

Els destinataris de les transferències de funcions per la Federació seran els Länder (article 83 i 84, paràgraf 1, frase 1). La transferència de funcions als municipis només es podrà dur a terme mitjançant la normativa dels Länder, per la qual cosa serà decisiu el Dret constitucional del Land. Per a l'assignació de funcions federals als municipis efectuades segons la situació constitucional actual, l'article 125a, paràgraf 1, conté una disposició transitòria: el Dret federal continuarà tenint validesa, tot i que el pot substituir el Dret dels Länder.

Sobre el número 10 (article 85, paràgraf 1)

Paral·lelament a la prohibició de transferència de funcions segons l'article 84, paràgraf 1, frase 6, la transferència de funcions federals als municipis i associacions de municipis quedarà exclosa també en l'àmbit de l'administració de funcions.

Sobre el número 11 (article 87c)

Modificació com a conseqüència del trasllat de la competència actual continguda a l'article 74, paràgraf 1, núm. 11a, a les competències exclusives de la Federació.

Sobre el número 12 (article 91a)

L'instrument financer de les tasques d'interès comú es manté sens perjudici de les modificacions dels articles 91a i 91b.

Sobre la lletra a (article 91a, paràgraf 1)

Sobre la doble lletra aa (article 91a, paràgraf 1, núm. 1)

Les tasques comunes actuals sobre «ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi les clíniques universitàries», se suprimiran amb vistes a la necessària desconcentració de competències. Això comporta també la supressió dels finançaments mixtos i el reforç dels Länder. El Dret promulgat en virtut de l'actual article 91a, paràgraf 2, en relació amb el paràgraf 1, núm. 1, es continuarà aplicant fins al 31 de desembre de 2006 d'acord amb l'article 125c, paràgraf 1.

Les quotes de finançament de la Federació que s'han d'alliberar mitjançant la derogació d'aquesta tasca comuna correspondran als Länder segons l'article 143c. L'article 143c, paràgraf 4, estableix que els detalls es regularan mitjançant llei federal amb l'aprovació del Bundesrat.

Sobre la doble lletra bb (article 91a, paràgraf 1, núm. 2 i 3)

Modificació com a conseqüència del desplaçament dels actuals números 2 i 3.

Sobre la lletra b (article 91a, paràgraf 2)

La nova redacció del paràgraf 2 amplia l'àmbit de la normativa d'execució de les tasques comunes «millora de l'estructura econòmica regional» i «millora de l'estructura agrària i de protecció de costes».

Sobre la lletra c (article 91a, paràgraf 3 i 5)

A conseqüència de la supressió del paràgraf 3, l'instrument de planificació marc ja no tindrà caràcter obligatori. La supressió del paràgraf 5 comporta la desaparició de l'actual fixació constitucional dels drets d'informació del Govern federal i del Bundesrat. La llei d'execució segons el paràgraf 2 regula, en canvi, els detalls de la coordinació. Així, es creen les condicions prèvies per a la desburocratització i l'alleujament de la cooperació entre Federació i Länder.

Sobre la lletra d (article 91a, paràgraf 4)

Modificació com a conseqüència del desplaçament de l'actual paràgraf 4 i adaptació de les referències als nous números 1 i 2 del paràgraf 1.

Sobre el número 13 (article 91b)

Es mantindrà la possibilitat d'actuació conjunta entre la Federació i els Länder en el foment de la recerca científica rellevant en l'àmbit supraregional, i es detallarà i precisarà segons els objectes i els destinataris (paràgraf 1).

D'ara en endavant, la tasca de foment de la recerca, comuna a tot l'Estat, es portarà a terme:

- conjuntament per la Federació i els Länder en els punts clau (acords basats en l'article 91b, per exemple: l'anomenada «iniciativa d'excel·lència»),

- fora de l'article 91b per la Federació (foment de projectes, principalment del Ministeri d'Educació i Ciència de la RFA),
- per cadascun dels Länder.

La transparència necessària i la informació recíproca en el foment de projectes de la Federació (sobre els seus objectes fins ara, vegeu l'informe federal sobre investigació de 2004) i dels Länder està garantida per la cooperació existent entre Federació i Länder, que es manté intacta (vegeu article 1, apartat 1, article 2, apartat 1, núm. 7, conjuntament amb la corresponent nota de protocol) i per l'article 3 de l'«acord marc entre Federació i Länder sobre el foment comú de la recerca segons l'article 91b de la Constitució alemanya» del 28 de novembre de 1975 (Diari Oficial del Govern Federal núm. 240 del 30 d'octubre de 1975, pàg. 4), modificada per darrer cop per l'acord de 25 d'octubre del 2001 (Diari Oficial del Govern Federal, pàg. 25218). No és necessària l'aprovació per part dels Länder.

L'actual tasca comuna de planificació de l'ensenyament serà substituïda pels principis generals de l'establiment general de la qualitat de l'ensenyament en el context internacional i els informes i les recomanacions corresponents (paràgraf 2).

S'han signat una sèrie d'acords entre la Federació i els Länder basant-se en l'article 91b, entre els quals es troba l'acord administratiu entre la Federació i els Länder sobre la constitució d'una comissió conjunta per a la planificació de l'ensenyament de 25 de juny de 1970 en la redacció de 17 i 21 de desembre de 1990 (Diari Oficial del Govern Federal, 1991, pàgina 683). Aquest acord s'ha d'adaptar al text de l'article 91b en virtut de la desaparició en aquest de la tasca comuna sobre planificació de la formació i de la nova tasca comuna sobre determinació de la qualitat de l'ensenyament en el context internacional i els informes i recomanacions corresponents (article 91b, paràgraf 2). En l'ajustament de l'acord entre la Federació i els Länder s'ha d'establir una coordinació de les tasques orientada a la cooperació i a l'eficiència amb la Conferència de Ministres de Cultura segons la mesura del text adjunt posterior sobre l'acord de coalició.

novembre de 1975 (Diari Oficial del Govern Federal núm. 240 del 30 de desembre de 1975, pàg. 4), modificat per darrera vegada per l'acord del 25 d'octubre de 2001 (Diari Oficial del Govern Federal, pàg. 25218) i pels acords d'execució corresponents, s'ha d'adaptar als punts bàsics del text de l'article 91b, paràgraf 1. L'«acord entre la Federació i els Länder sobre el foment de la recerca aplicada i el desenvolupament de les escoles tècniques superiors segons l'article 91b de la Constitució alemanya», de 3 de novembre de 2003 (Diari Oficial del Govern Federal, pàg. 24921) continua vigent.

L'«acord marc per a la preparació coordinada, execució i acompanyament científic d'experiments pilot en l'ensenyament, acord marc d'experiments pilot», del 7 de maig de 1971 (full ministerial comú, pàg. 284) s'ha d'anul·lar per la supressió de les actuals tasques comunes de planificació de l'ensenyament segons l'acord de coalició.

Els experiments pilot acordats en aquest acord marc han de finalitzar en els terminis previstos, sempre que no s'anul·lin abans. Els Länder assumiran les obligacions de la Federació.

El paràgraf 3 preveu que la participació en els costos es regularà en l'acord. Amb la idea «participació en els costos» s'aclareix igualment que la Federació també pot actuar sola en el marc de l'acord.

A l'annex 2, número marginal 34, de l'acord de coalició del 18 de novembre de 2005 s'indica:

«Els acords segons l'article 91b de la Constitució són fonamentalment aquells entre la Federació i tots els Länder; per part dels Länder, es poden signar només si concorren almenys 13 vots.»

L'«acord administratiu entre la Federació i els Länder sobre la constitució d'una comissió conjunta per a la planificació de l'ensenyament» (acord entre la Federació i els Länder) de 25 de juny de 1970 en la seva redacció del 17 i 21 de desembre de 1990, vigent fins ara, s'ha d'adaptar a la nova redacció de l'article 91b de la Constitució i modificar-lo adequadament.

En l'ajustament de l'acord s'ha d'establir una coordinació de tasques orientada a la cooperació i a l'eficiència amb la Conferència de Ministres de Cultura.

Sobre l'article 91b, apartat 1 de la Constitució:

La tasca comuna de reconegut èxit relativa al foment comú de la recerca científica d'importància supraregional per garantir la competitivitat internacional d'Alemanya, serà precisada segons la competència dels Länder sobre ensenyament superior (respectant la competència de la Federació sobre accés i acabament de l'ensenyament superior) i complementada amb elements supraregionals de la tasca comuna vigent fins ara. El repartiment dels mitjans federals per al foment de la construcció de centres d'ensenyament superior serà un 70 per cent a càrrec dels Länder i un 30 per cent a càrrec de la Federació (vegeu article 143c nou de la Constitució).

El terme «foment de la recerca científica» té una interpretació molt extensa (article 5, paràgraf 3, de la Constitució). No es refereix a institucions determinades i comprèn foment dins i fora de l'àmbit dels centres d'ensenyament superior. No està limitat a un determinat tipus de foment i comprèn el foment institucional d'organismes aliens a l'ensenyament superior i el foment de projectes dins i fora dels centres d'ensenyament superior. A més, inclou tant organismes que ja es dediquen a la recerca (per exemple, centres d'ensenyament superior, Societat Max Planck, Societat Helmholtz, Societat Fraunhofer, Societat Leibniz), com altres la tasca dels quals ja és el foment de la recerca. En el futur, també es podran finançar com a «projecte» de recerca de centres d'ensenyament superior el que s'anomenen «instal·lacions complexes o grans instal·lacions», incloent-hi les mesures d'inversió necessàries i els projectes de construcció per a fins dirigits a la recerca. La recerca en els departaments de la Federació es manté intacta.

Com s'ha fet fins ara, només es tracta de foment de recerca científica d'importància supraregional, és a dir, que ha de consistir en un foment amb una força de projecció que superi un sol Land i tingui importància en un context nacional o internacional. S'ha d'establir una major concreció del concepte en el marc d'un acord entre la Federació i els Länder, sobre la base del qual serà possible l'actuació conjunta de la Federació i dels Länder. No s'exclou un únic foment per part de la Federació amb l'aprovació dels Länder (vegeu article 91b, paràgraf 3).

L'«acord marc entre la Federació i els Länder sobre el foment conjunt de la recerca segons l'article 91b de la Constitució» de 28 de novem-

bre de 1975 i 17 i 21 de desembre de 1990, modificat per última vegada per l'acord de 25 d'octubre de 2001, s'ha d'adaptar a la nova redacció de l'article 91b, paràgraf 1, partint dels punts bàsics següents:

a) Pel foment de projectes en el marc de la tasca comuna de foment de la recerca es definirà un mínim exempt en l'acord entre la Federació i els Länder.

b) El foment de la recerca científica no comprendrà l'ampliació i la construcció de centres d'ensenyament superior incloent-hi les clíniques universitàries. Aquesta situació de fet de les tasques comunes de construcció de centres d'ensenyament superiors [universitats] vigent fins ara se suprimirà amb l'objectiu que els Länder assumeixin aquesta tasca en el futur.

c) Els projectes d'inversió adequats pel foment de la recerca en centres d'estudis superiors han d'haver rebut una distinció per excel·lència nacional especial.

d) El mínim exempt (volum orientatiu: cinc milions d'euros) també s'ha d'aplicar a la provisió d'instal·lacions complexes, incloent-hi les mesures d'inversió.⁶

e) La provisió d'instal·lacions complexes o grans instal·lacions i el foment de mesures de construcció en relació amb el foment de la recerca d'importància supraregional estarà limitada als centres d'ensenyament superior. En aquests casos, la Federació contribuirà generalment amb la meitat dels costos. En l'àmbit de la recerca no universitària, el finançament d'instal·lacions complexes i de mesures de construcció continua, com ara, en el marc del foment institucional.

Sobre l'article 91b, paràgraf 2 de la Constitució:

El concepte de tasca comuna per a la planificació conjunta de la forma-

6. La mesura orientativa (mínim exempt) es refereix a les construccions per a la recerca. La seva concreció, amb especial referència a les instal·lacions complexes, està sotmesa a l'acord entre Federació i Länder.

ció, pensat de manera general el 1969 però no portat a la pràctica, se substituirà pels principis generals d'una avaluació comuna orientada al futur i d'informes per a l'estudi de la qualitat de l'ensenyament en el context internacional. La nova tasca comuna consta de tres elements: estudi comú, informes comuns (i la seva publicació) i la possibilitat de presentació de recomanacions comunes. L'objectiu d'aquests informes comuns (incloent-hi dades econòmiques i estructurals) és la garantia de l'equivalència i competitivitat internacional de l'ensenyament alemany. Només els Länder són competents per determinar les conclusions derivades d'aquesta col·laboració, sense perjudici de possibles recomanacions comunes, sempre que la Federació no tingui competències concretes (formació professional extraescolar i ampliació d'estudis, accés i finalització de l'ensenyament superior).

La col·laboració existent entre els Länder i la Federació pels informes nacionals es manté com a principi fonamental necessari de les obligacions internacionals d'elaboració d'informes i dels compromisos internacionals, i es continuarà portant a terme (vegeu punts bàsics de la Conferència de Ministres de Cultura per als futurs informes sobre ensenyament a Alemanya de març de 2004 i l'acord de la Conferència de Ministres de Cultura i el Ministeri d'Educació i Ciència de la RFA amb un consorci d'institucions de recerca i estadística relatiu a l'elaboració d'informes de novembre de 2004).

Se suprimirà l'«acord marc per a la preparació coordinada, execució i acompanyament científic d'experiments pilot en l'ensenyament» (acord marc d'experiments pilot en ensenyament del 7 de maig de 1971 i 17 i 21 de desembre de 1990).

Distribució dels mitjans federals per a la planificació de l'ensenyament a parts iguals entre la Federació i els Länder (vegeu article 143c nou de la Constitució).

Sobre l'article 91b, paràgraf 3, de la Constitució: amb el terme «participació en costos» s'aclareix que la Federació, en el marc de l'acord, també pot portar a terme la tasca de foment sola amb l'aprovació dels Länder (mínim 13 vots).

Sobre el número 14 (article 93)

Sobre la lletra a (article 93, paràgraf 2)

La frase 1 del nou paràgraf 2 permet al Bundesrat, al govern d'un Land o al parlament d'un Land la sol·licitud d'una resolució del Tribunal Constitucional Federal sobre si en el cas de l'article 72, paràgraf 4, ja no existeix la necessitat de llei federal segons l'article 72, paràgraf 2, o si ja no es pot promulgar Dret federal en els casos de l'article 125 a, paràgraf 2, frase 1 (a causa de la modificació de l'article 72 aprovada el 1994). Segons el paràgraf 2, una resolució declarativa del Tribunal Constitucional Federal d'aquest tipus substituirà la llei federal. El paràgraf 3 estableix les condicions especials per a la sol·licitud. Abans de la presentació d'una sol·licitud de declaració, s'ha d'haver presentat infructuosament al Bundestag un projecte de llei que atorgui als Länder la facultat de substitució segons l'article 72, paràgraf 4, de la Constitució o segons l'article 125, paràgraf 2, frase 2, de la Constitució. També es podrà presentar la sol·licitud al TCF si en el termini d'un any no hi ha hagut deliberació i resolució del Bundestag. No és necessari que el qui presenti la sol·licitud sigui també autor del projecte de llei rebutjat.

Sobre la lletra b (article 93, paràgraf 3)

Modificació com a conseqüència de la nova redacció.

Sobre el número 15 (article 98, paràgraf 3)

El complement de la frase 1 actual és una conseqüència de l'article 74, paràgraf 1, núm. 27. La retirada del paràgraf 2, present fins ara, és conseqüència de la supressió de la categoria de les competències marc, i també considera la supressió de l'article 74a, paràgraf 4, al qual remet el paràgraf 2.

Sobre el número 16 (article 104a)

Sobre la lletra a (article 104a, paràgraf 3)

Modificació deguda a la nova redacció de l'article 104a, paràgraf 2.

Sobre la lletra b (article 104a, paràgraf 4)

Segons aquesta norma, les lleis federals que imposen obligacions de prestacions dels Länder davant de tercers necessiten l'aprovació del Bundesrat. La raó de la necessitat d'aprovació de les lleis federals són les conseqüències econòmiques de les lleis federals en els pressuposts dels Länder, que afecten decisivament els seus interessos.

Per a la determinació de l'acord del Bundesrat respecte d'aquestes obligacions, l'apartat 4 posa en connexió, en primer lloc, el tret constitutiu de la «prestació pecuniària» amb el contingut normatiu dels articles 104a, paràgraf 3, frase 3, vigents fins ara. Les prestacions pecuniàries es caracteritzen pel fet que, als Länder, no els correspon cap marge d'apreciació sobre la quantitat dels mitjans que han d'esgotar.

En cas d'obligació legal de concessió de «prestacions materials amb valor monetari», els Länder tenen una certa influència, però limitada, en l'abast de les obligacions que es produeixen. Per això en el futur hi haurà la necessitat d'aprovació del Bundesrat.

En la resta de casos, sobre el «compliment de prestacions pecuniàries o de prestacions materials», l'annex 2, número marginal 32 del contracte de coalició del 18 de novembre del 2005 indica:

«L'aprovació, com a dret de protecció davant de lleis federals que comportin despeses, és un interès essencial dels Länder. El concepte de «prestació material amb valor monetari» inclou també les prestacions de serveis comparables a fi de preservar aquesta finalitat de protecció de la norma segons les explicacions següents.

Es podrà comparar una prestació de serveis amb una prestació material amb valor monetari i caldrà, doncs, aprovació si en condicions molt semblants a les pròpies d'aquest segon tipus es concedeixen avantatges a un tercer o es disposen altres mesures davant tercers, comportant això unes despeses considerables al Land.

Si el legislador federal no concedeix als Länder cap marge d'organització sobre la regulació de la magnitud de les obligacions de prestació, per exemple l'obligació dels Länder de creació i manteniment de centres d'acollida per als sol·licitants d'asil, aquesta passarà a formar part del concepte de prestacions materials. El mateix

es pot aplicar, per exemple, a l'obligació dels Länder de complir prestacions com l'assessorament a deutors o de proveir places d'assistència de dia.

En l'àmbit de la seguretat social es parlarà de prestacions materials si es tracta de prestacions concedides al receptor en forma de serveis (per exemple, mesures de tractament sanitari). En l'àmbit del Codi social, les prestacions pecuniàries, materials i de serveis estan compreses en el concepte de prestacions socials. Segons la interpretació anterior, aquestes prestacions de serveis estan compreses en el concepte de prestació material com a prestacions comparables a aquestes. En aquest sentit ampli, la categoria de les prestacions materials també inclou la creació de centres d'assistència de dia per a infants en la normativa sobre infància i joventut. La facilitació de centres d'assistència de dia conté una sèrie de prestacions materials i prestacions de servei comparables estatals, com els locals i els seus equípaments, així com les prestacions d'assistència i d'educació.

El concepte de prestacions materials inclou també simples autoritzacions, permisos i altres actes administratius que no estableixen cap prestació, sinó que simplement són comparables amb els preceptes materials.

Les prestacions que no estiguin finançades pels pressuposts dels Länder, sinó que estiguin totalment finançades per mitjans de contribució, subsidis del pressupost de la Unió Europea o del pressupost federal no estan compreses en la nova situació de necessitat d'aprovació.»

La norma d'aprovació tindrà vigència en les lleis federals executades pels Länder com a assumpte propi segons l'article 84, paràgraf 1. Els casos de l'Administració federal delegada no estan inclosos, ja que, segons l'article 104a, paràgraf 2, corresponen a la Federació les finalitats de la despesa. En canvi, la normativa és diferent pels casos d'administració de tasques en virtut de l'article 104a, paràgraf 3, frase 2, una administració amb una participació de la Federació en els costos que, com a mínim, serà de la meitat segons disposen les lleis de prestacions pecuniàries. Aquestes prestacions requereixen aprovació a causa de les conseqüències econòmiques pels Länder. Les lleis de prestacions pecuniàries no estaran sotmeses a aprovació si la Federació

assumeix les tasques de l'article 104a, paràgraf 3, frase 1, en la seva totalitat. L'obligatorietat d'aprovació pel Bundesrat tampoc no s'aplicarà sempre que la llei no afecti els Länder com a òrgans estatals, sinó com a tercers de l'àmbit privat, assimilats a l'encarregat del funcionament d'una institució o d'una instal·lació.

Sobre la lletra c (article 104a, paràgraf 6)

La frase 1 afecta les qüestions conflictives que fins ara existeixen entre la Federació i els Länder sobre l'assumpció de les càrregues en cas de decisions econòmiques interestatals a causa d'una vulneració de compromisos supranacionals o internacionals, com, per exemple, la imposició de pagaments forçosos o d'imports globals per part de la Unió Europea, correccions financeres per part de la Unió Europea per despeses incorrectes de mitjans d'aquesta (imputació) o condemnes del Tribunal Europeu de Drets Humans.

La responsabilitat estatal recaurà fonamentalment en l'ens territorial que hagi vulnerat els compromisos supranacionals o internacionals. En la distribució de les càrregues entre la Federació i els Länder i entre aquests darreres regirà el principi de la distribució de competències i funcions internes de l'Estat establerta per a l'aplicació dins d'aquest del Dret supranacional i internacional, concretament els articles 30, 70 i següents, i 83 i següents. Les conseqüències d'una vulneració de compromisos afectaran fonamentalment l'ens (Federació o Länder) en l'àrea de responsabilitat en la qual s'hagi produït aquesta vulneració.

El principi de la distribució de competències i funcions internes de l'Estat és aplicable verticalment i horitzontal a tots els casos de comportament incorrecte legislatiu, judicial i executiu. Els casos de correccions financeres supraregionals per part de la Unió Europea constituiran una excepció: si la Comissió Europea ordena una correcció financera a causa d'un error dels sistemes d'administració i de control idèntic a tots els Länder que executaven la normativa comunitària i, segons l'examen de la Comissió, l'error està estès a un o a alguns Länder, sense haver-se examinat la resta on s'aplica la mateixa regulació, per a aquests casos les frases 2 i 3 de l'article 104a, paràgraf 6, regulen, com a excepció del principi «causant-pagador», una responsabilitat solidària tant per a la Federació, amb un import del 15 per cent, com per als Länder, amb un import del 35 per cent de les càrregues

totals. Queda exclosa una responsabilitat de la Federació que superi aquella participació. Entre els Länder, aquells que no s'hagin pogut exculpar hauran d'aportar el 50 per cent de les càrregues totals en una proporció corresponent a l'import dels mitjans rebuts.

Els detalls es determinaran per llei federal amb l'aprovació del Bundesrat en virtut de la frase 3. Aquesta llei es publicarà en el marc de la llei d'acompanyament de la reforma del federalisme.

Sobre el número 17 (article 104b)

L'article 104b substituirà l'actual article 104a, paràgraf 4. En virtut d'aquest precepte, la Federació podrà participar també, en determinades condicions, en el finançament d'inversions en àrees corresponents a funcions dels Länder i dels municipis mitjançant la concessió d'ajuts financers als Länder. Aquesta norma conté noves disposicions decisives amb les quals la Federació establirà de manera eficaç i flexible els mitjans federals i la direcció per a la solució de situacions problemàtiques concretes.

Sobre el paràgraf 1

El paràgraf 1 correspon a la normativa existent fins ara a l'article 104a, paràgraf 4, frase 1.

Els ajuts financers de la Federació per a inversions especialment importants dels Länder i dels municipis (associacions de municipis) queden exclosos per la frase 2 en matèries que pertanyen a la legislació exclusiva dels Länder. Per exemple, segons aquest precepte, no s'autoritzaria un nou programa d'inversions en una escola a jornada completa si està sotmesa a la legislació exclusiva dels Länder. L'acord administratiu existent entre Federació i Länder sobre un programa d'inversió «Formació i assistència en el futur» de 29 d'abril de 2003 encara és vigent en virtut de les disposicions transitòries de l'article 125c, paràgraf 2, frase 2.

En els àmbits on la Federació té competències educatives (formació professional extraescolar, ampliació d'estudis, accés i finalització dels estudis a centres d'ensenyament superior) els ajuts financers estan permesos en les condicions de l'article 104b, ja que en aquesta àrea

no hi ha competència legislativa dels Länder. La promoció comuna de la cultura per part de la Federació i dels Länder es manté intacta. A l'annex 2, número marginal 35, del contracte de coalició del 18 de novembre de 2005 s'indica:

«La promoció comuna de la cultura de la Federació i dels Länder, incloent-hi les disposicions contingudes en el contracte d'acord sobre el cofinançament de mesures i institucions culturals per part de la Federació es manté intacta (vegeu el document de punts bàsics dels Länder del 26 de juny de 2003 per a la sistematització de la promoció de la cultura de la Federació i dels Länder i per a la unió de la fundació cultural de la Federació i de la fundació cultural dels Länder en una fundació cultural comuna).»

Sobre el paràgraf 2

La frase 1 correspon a la regulació actual de l'article 104a, paràgraf 4, frase 2.

Les frases 2 i 3 estableixen una regulació per evitar l'exigència fixada sistemàticament segons la qual en el futur els ajuts financers només podran tenir limitacions temporals i es preveu una estructura decreixent de la despesa de mitjans financers. La revisió prevista de les despeses de mitjans financers es portarà a terme conjuntament amb l'estudi necessari sobre l'adequació als fins de la utilització i la despesa dels mitjans federals i sobre la consecució dels objectius als quals s'espera arribar amb l'atorgament de mitjans financers.

Sobre el paràgraf 3

El dret d'informació previst pel Bundestag, Govern federal i Bundesrat es refereix tant a la informació sobre detalls de les mesures d'inversió promogudes amb ajuts financers com a les millores aconseguides amb l'atorgament d'ajuts financers. La regulació permet portar a terme un control dels èxits orientat a les finalitats i una aplicació més eficaç i flexible de l'instrument de control dels mitjans financers organitzat per la totalitat de l'Estat.

Sobre el número 18 (article 105, paràgraf 2a)

Amb la reorganització, els Länder podran estar en condicions d'establir tarifes en l'impost sobre l'adquisició de béns immobles.

Sobre el número 19 (article 107, paràgraf 1, frase 4)

El complement de l'article 107, paràgraf 1, frase 4, representa una modificació com a conseqüència de la transferència als Länder de l'autonomia impositiva en l'impost sobre l'adquisició de béns immobles en l'article 105, paràgraf 2a, frase 2.

Amb la reorganització de l'article 107, paràgraf 1, frase 4 (exceptuant l'impost sobre l'adquisició de béns immobles), els ingressos que provenen dels impostos dels Länder, de l'impost sobre la renda i de l'impost de societats es prenen com a base per a les quotes complementàries. Per a l'impost d'adquisició de béns immobles, d'ara endavant s'aplicarà la capacitat tributària en lloc dels ingressos reals. Amb la transferència de l'autonomia impositiva de l'impost sobre adquisicions de béns immobles als Länder, aquests tindran el seu àmbit d'organització per a l'obtenció d'ingressos procedents d'aquests impostos. Si en el marc de la compensació financera s'apliquessin els ingressos reals de l'impost sobre adquisició de béns immobles existiria el perill que hi hagués uns incentius fiscals erronis. En el cas d'una reducció de la quota impositiva de l'impost sobre l'adquisició de béns immobles als Länder als quals els corresponen les quotes complementàries, les pèrdues d'ingressos quedarien gairebé compensades amb una quota més alta en l'IVA en la majoria de casos. Per evitar incentius fiscals erronis d'aquest tipus, l'impost sobre l'adquisició de béns immobles s'inclou en la compensació fiscal estatal basant-se en els ingressos normalitzats. Això és possible gràcies al concepte de capacitat tributària. Els detalls sobre la determinació d'aquests ingressos normalitzats són el resultat de la llei de bases i de la llei de compensació financera.

Sobre el número 20 (article 109, paràgraf 5)

El nou precepte regula la responsabilitat de la Federació, d'una banda, i dels Länder, de l'altra, en el context dels compromisos de la República Federal d'Alemanya basats en els pactes d'estabilitat i de creixe-

ment europeu pel compliment de la disciplina pressupostària. Els Länder (incloent-hi els municipis) són un element essencial del sector estatal i contribueixen substancialment al dèficit del conjunt de l'Estat. Amb aquest fons es preveu un suport de càrregues comú.

La regulació ja conté punts bàsics de la llei d'execució que s'ha de promulgar en virtut de l'article 109, paràgraf 5, frase 4, especialment sobre la distribució proporcional del pagament de la sanció entre Federació i els Länder.

Sobre el número 21 (article 125a)

El paràgraf 1 de l'article 125a recull les disposicions les modificacions de les quals condueixen a les transferències de competències als Länder. S'esmenten els nous articles 84, paràgraf 1, frase 6; l'article 85, paràgraf 1, frase 2, i article 105, paràgraf 2a, frase 2, així com els articles derogats 74a, 75, i l'article 98, paràgraf 3, frase 2. L'article 75 només està esmentat entre les disposicions derogades. S'inclouen totes les disposicions publicades en virtut de l'article 75, modificat l'any 1994 i ara derogat, i que ja no podran ser promulgades com a Dret federal.

En els nous casos recollits, el Dret vigent serà el federal, però pot ser substituït pel Dret dels Länder sense l'obligatorietat d'una autorització per part del legislador federal. El legislador federal només actuarà en algunes normes sobre horaris de tancament de comerços relatives a la sentència del Tribunal Constitucional Federal (Sentència 111, 10). Aquesta normativa requerirà també la seva derogació per evitar una coexistència permanent del Dret dels Länder i, parcialment, del Dret federal. Es concedeix als legisladors dels Länder un període de temps relativament llarg amb la normativa sobre l'entrada en vigor de les prescripcions.

Exemple de Dret federal que ja no pot promulgar-se com a tal, a causa de la modificació de l'article 75 (supressió de la legislació marc), i que continua vigent segons el paràgraf 1, però que es pot substituir pel Dret dels Länder, és, per exemple, el relatiu als «principis generals de l'ensenyament superior» esmentats a l'article 75, paràgraf 1, frase 1, núm. 1, vigent fins ara. A l'article 74, paràgraf 1, núm. 33, estaran regulades les matèries sobre «accés i finalització de l'ensenyament su-

perior»; per altres parts de la normativa sobre ensenyament, l'article 125b, paràgraf 1, conté una disposició transitòria pròpia.

L'article 125a, paràgraf 1, s'aplicarà a les parts essencials de la llei marc sobre ensenyament superior, en la redacció de 19 de gener de 1999, Diari Oficial de l'Estat I pàg. 18, modificada per última vegada per l'article 1 de la llei del 27 de desembre de 2004 (Diari Oficial de l'Estat I, pàg. 3835), considerant la Sentència del Tribunal Constitucional Federal de 26 de gener de 2005 (Sentència 112, 226). La part sobre Dret laboral de la llei marc (art. 57a–57f) basada en les competències legislatives de l'article 74, paràgraf 1, núm. 12 (Dret laboral), continua essent Dret federal vinculant. La regulació del funcionariat a l'ensenyament superior (capítol 3, paràgraf 2, art. 42 i següents), com a part del Dret disciplinari, del sou i de l'assistència segons l'article 74, paràgraf 1, núm. 27, passarà a ser competència dels Länder sempre que no es tractin qüestions de l'estatus de drets i obligacions en què la Federació tingui competències legislatives (aprovació del Bundesrat segons l'article 74, paràgraf 2).

Al paràgraf 2, la regulació actual per a la normativa marc de la frase 3 quedarà anul·lada com a conseqüència de la supressió de la categoria de la legislació marc. En aquest sentit s'aplicaran les disposicions transitòries de l'article 125a, paràgraf 1, i de l'article 125b, paràgraf 1. L'àmbit d'aplicació del paràgraf 2, en la seva frase 1, estarà d'ara endavant vinculat expressament al Dret federal que ja no podrà promulgar-se com a tal, a causa de la modificació de l'article 72, paràgraf 2.

En els casos del paràgraf 2, el legislador del Land continuarà necessitant, a diferència del paràgraf 1, l'autorització federal abans de poder substituir el Dret federal subsistent.

Tot i això, igual que en els casos de l'article 72, paràgraf 4, s'haurà d'atorgar una autorització d'aquest tipus si el legislador federal té un coneixement positiu del fet que existeix la necessitat. Això s'aplicarà especialment si el Tribunal Constitucional Federal arriba expressament a aquesta conclusió. El Tribunal Constitucional Federal ha decidit que falta la necessitat recollida a l'article 125a, paràgraf 2, frase 2, en els casos en què la Federació consideri que és necessària una nova concepció per raons objectives o polítiques, cas en el qual es reduirà l'habilitació als Länder per establir una nova normativa (Sentència 111, 10, 31).

El nou paràgraf 3 crea les disposicions transitòries pel Dret dels Länder, que ja no es pot promulgar com a tal a causa de la modificació de l'article 73. Continuarà tenint vigència com a Dret dels Länder (al contrari que en la normativa del paràgraf 1) i es pot substituir per Dret federal. Això afectarà les matèries de l'actual article 75, paràgraf 1, núm. 5 i 6 (empadronament i documents d'identitat, protecció del patrimoni cultural).

Sobre el número 22 (article 125b i article 125c)

Sobre l'article 125b

A diferència del 125a, el nou article 125b afecta el Dret promulgat sobre la base de disposicions antigues que després de l'entrada en vigor de la modificació constitucional poden ser promulgades com a Dret federal. Aquest precepte conté principalment disposicions transitòries sobre les noves competències per establir una legislació diferent per part dels Länder en relació amb el Dret federal ja existent.

El paràgraf 1 es refereix a la legislació marc no recollida en la regulació de l'article 125a, paràgraf 1, les matèries de la qual es transferiran a la competència legislativa exclusiva de la Federació o a la legislació concurrent, i disposa aquesta vigència continuada incloent-hi les autoritzacions i els compromisos sobre legislació dels Länder. Es tracta, per exemple, de regulacions sobre l'accés i l'acabament de l'ensenyament superior (parts del paràgraf 2 –estudi i aprenentatge– del primer capítol, així com el capítol 2 –accés a l'estudi– de la present llei marc d'ensenyament superior) les quals, a diferència de la resta de matèries sobre regulació de l'ensenyament superior, continuen formant part de les competències federals.

Es manté la necessitat d'autorització als Länder en la legislació en matèries (com el sistema d'empadronament) traslladades a la competència legislativa exclusiva de la Federació, en els límits de la legislació marc subsistent fins que el legislador federal faci ús de la seva competència legislativa. En les matèries sotmeses a una legislació diferent segons l'article 72, paràgraf 3, els Länder poden establir immediatament normatives diferents de la regulació marc que hi havia fins ara en les matèries dels números 1, 3 i 4 (sempre que l'autorització per legislar de manera diferent sigui suficient), mentre que en l'àm-

bit de la normativa sobre admissió i acabament de l'ensenyament superior (número 6) i sobre medi ambient (números 2 i 5) està prevista una divergència només en determinats punts, fins que el legislador federal pugui portar a terme una reorganització d'aquestes matèries, en l'àmbit del medi ambient especialment a través de la creació d'un codi sobre medi ambient. Si, abans del transcurs d'aquest termini de transitorietat, el legislador federal fa ús de la seva competència legislativa en aquestes matèries, el dret a legislar de manera diferent tindrà vigència a partir de la promulgació de la llei.

El paràgraf 2 regula la competència per establir per part dels Länder una normativa diferent de la regulació existent sobre organització i procediment segons l'article 84, paràgraf 1. Mentre que els Länder poden crear normes diferents de les existents sobre institució d'autoritats, per a les normes sobre procediment administratiu hi ha un període transitori dins del qual els Länder poden establir una normativa diferent a la dels preceptes federals ja existents si la Federació ha modificat la llei federal en matèria de procediment. En aquests casos, la normativa divergent s'estén a totes les normes sobre procediment de la llei original. Es permetrà a la Federació examinar el cos normatiu existent i, donat el cas i segons l'article 84, paràgraf 1, frase 3, establir una nova regulació del procediment administratiu sense possibilitat de legislació diferent abans de l'entrada en vigor de l'ordenament diferent.

Sobre l'article 125c

L'article 125c conté les disposicions transitòries per a les normes dictades a l'empara dels articles suprimits 91a, paràgraf 1, núm. 1, i 104a, paràgraf 4.

La tasca, fins ara comuna, «ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi les clíniques universitàries» se suprimirà, considerant la competència predominant dels Länder sobre ensenyament i la necessària descentralització de competències. La normativa promulgada en virtut del fins ara vigent article 91a, paràgraf 2, en relació amb el paràgraf 1, número 1, continuarà vigent fins al 31 de desembre de 2006. Es tracta de la llei sobre la tasca comuna «ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior» (lleis de promoció de la construcció de centres d'ensenyament superior) de l'1 de setembre de 1969 (Diari Oficial de l'Estat I, pàg. 1556), modificada per

última vegada per la llei del 10 de novembre de 2001 (Diari Oficial de l'Estat I, pàg. 2002), del pla marc entre la Federació i els Länder basat en la llei de promoció de la construcció de centres d'ensenyament superior que va entrar en vigor per última vegada (34è pla marc per a la construcció de centres d'ensenyament superior segons la llei de promoció de la construcció de centres d'ensenyament superior 2005–2008, establert per la comissió de planificació de construcció de centres d'ensenyament superior amb efecte a partir del 27 de gener de 2005; el 35è pla marc, conjuntament amb les disposicions transitòries, s'està debatent actualment) i entre la Federació i els Länder per a l'elaboració de la llei de promoció de construcció de centres d'ensenyament superior i d'altres acords relatius a la planificació marc.

Les normes basades en la redacció actual de l'article 104a per a la continuació dels «programes federals» projectats segons l'art. 6, paràgraf 1, de la llei de finançament del trànsit municipal continuaran vigents fins al 2019 com a màxim. Les disposicions de la llei de finançament del trànsit municipal que no afecten la redacció actual de l'article 104a, paràgraf 4 (per exemple, article 10, paràgraf 2, frases 1 i 3, i article 11) no estan incloses en la regulació del article 125c. Continuen vigents.

Sobre el número 23 (article 143c)

El nou article 143c conté les disposicions transitòries en relació amb la derogació de les tasques comunes d'ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi clíniques universitàries, i de planificació de l'ensenyament (fins ara article 91a, paràgraf 1, núm. 1, i article 91b, frase 1), així com la sortida d'ajuts financers per a la millora del trànsit dels municipis i per a la promoció de l'habitatge social (article 104a, paràgraf 4).

Serveixen per a la compensació dels mitjans federals previstos per a aquest finançament mixt utilitzat fins ara. Tindrà lloc una flexibilització progressiva de l'afectació actual. La limitació fins l'any 2019 tindrà lloc amb la nova regulació necessària de la compensació financera del conjunt de l'Estat.

Sobre el paràgraf 1

El paràgraf 1 conté els principis generals de l'assignació financera de la Federació, l'import de la qual està establert segons la mitjana dels pagaments prestats i previstos per la Federació en el període de l'any 2000 fins al 2008 en les àrees respectives. Per al període comprès entre els anys 2000 i 2003, els pagaments són la despesa efectiva (la sortida de caixa del pressupost federal, incloent-hi la distribució entre els diferents Länder); per al període 2004-2008, els dipòsits determinants en el pla de finançament de la Federació del 2004 al 2008 (quotes financeres de la Federació).

Sobre el paràgraf 2

El paràgraf 2 regula la distribució de les assignacions financeres de la Federació als Länder fins l'any 2013 segons la mitjana entre els anys 2000 i 2003 dels mitjans federals i disposa l'afectació dels mitjans per als àmbits compresos en els casos de finançament mixt derogats.

Sobre el paràgraf 3

El paràgraf 3 preveu un estudi de l'adequació i la necessitat de l'import de les assignacions financeres de la Federació pel període del 2014 al 2019. Aquestes assignacions financeres només estaran sotmeses a una afectació inversora general.

La frase 3 aclareix que els acords del Pacte de solidaritat II (imprès del Bundesrat 485/01, resolució del 13 de juliol de 2001 núm. II) no quedaran desplaçats per la regulació de compensació en benefici dels nous Länder.

A l'annex 2, número marginal 36, de l'Acord de coalició del 18 de novembre de 2005, es diu en relació amb l'article 143c:

«Sobre l'article 143c, paràgraf 1, de la Constitució:

Pel període comprès entre els anys 2000 i 2003, la despesa efectiva (la sortida de caixa del pressupost federal, incloent-hi la distribució entre els diferents Länder); pel període 2004-2008, els dipòsits determinants en el Pla de finançament de la Federació del 2004 al 2008 (quotes financeres de la Federació). D'aquí es deriven les mit-

janes de pagaments següents als Länder:

1. per a les tasques comunes d'ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi les clíniques universitàries: 695,3 milions d'euros;
2. per a les tasques comunes de planificació de l'ensenyament: 19,9 milions d'euros;
3. per a l'ajut financer per a la millora del trànsit municipal: 1.335.500 milions d'euros;
4. per a l'ajut financer per a la promoció de l'habitatge: 518,2 milions d'euros».

Sobre les diferents matèries

a) Tasques comunes d'ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi les clíniques universitàries.

La mitjana anual per a la totalitat de prestacions de la Federació a les funcions esmentades anteriorment és determinant. La Federació invertirà un 30 per cent de la quantia pressupostada per aquest àmbit en futures mesures de promoció supraregional segons el nou article 91b, paràgraf 1. Els Länder rebran l'altre 70 per cent com a contribució fixa en el sentit del nou article 143c, paràgraf 1.

b) Planificació de l'ensenyament.

Comprèn les prestacions de la Federació per establir assaigs i models en l'àmbit de l'ensenyament i la formació professional, innovacions en l'àmbit de l'ensenyament, estudis superiors a distància amb suport de mitjans de comunicació, així com aprenentatge amb el suport informàtic i de xarxa. La mitjana anual per a la totalitat de prestacions de la Federació a les funcions esmentades anteriorment és determinant. La Federació invertirà el 50 per cent de la mateixa en tasques comunes segons el nou article 91b, paràgraf 2 (actuació conjunta per a l'estudi de la qualitat en el context internacional). Els Länder obtindran el 50 per cent restant del pressupost de la Federació com a contribució fixa en el sentit del nou article 143c, paràgraf 1.

c) Millora del trànsit municipal.

Els Länder parteixen de la base que la Federació continua amb el programa que porta a terme fins ara (part del projecte municipal, ferrocarril) i que només transmet als Länder els mitjans dels programes dels Länder.

d) Promoció de l'habitatge.

La mitjana anual per a la totalitat de prestacions de la Federació a les funcions esmentades anteriorment és determinant.

Sobre l'article 143c, paràgraf 3 de la Constitució:

Els acords del Pacte de solidaritat II (imprès del Bundesrat 485/01, resolució del 13/7/2001, número II) inclouen, entre altres coses, les prestacions «Korb II» de la Federació pels Länder de Berlín, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommer, Saxònia, Saxònia-Anhalt i Thüringen, que la Federació continuarà aportant mentre duri el Pacte de solidaritat II i amb un import final d'un total de 51.000 milions d'euros, entre altres, mitjançant les tasques comunes i ajuts financers, mitjans del fons d'estructures de la Unió Europea, inversions extraordinàries i prestacions de compensació de la Federació segons l'article 143c. No s'inclouen les pròpies inversions de la Federació.

Els acords sobre la compensació financera estatal (imprès del Bundesrat 458/01, resolució del 13/7/2001, número IV.) també contenen mitjans financers per a ports de mar (que afecten els Länder de Bremen, Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern, Baixa Saxònia i Schlewig-Holstein), els quals queden fora de la compensació financera i s'han de pagar a partir de 2005 com a ajuts financers de la Federació segons l'article 104a, paràgraf 4, basant-se en el criteri «foment del creixement econòmic». Els ajuts financers per a les càrregues dels ports no es qüestionaran (vegeu regulació en l'article 125b de la Constitució [ara article 125c de la Constitució]).»

Sobre l'article 2

S'estableix la data d'entrada en vigor.

C. Conseqüències jurídiques

La desconcentració de competències vinculada al federalisme i el reforç de l'autonomia de la Federació i els Länder que comporta tenen un efecte general d'alleujament en els pressupostos públics. La millora de la capacitat de reforma de l'Estat federal mitjançant l'ampliació del marge d'organització dels respectius nivells legislatius i administratius proporciona les condicions prèvies per a un ús dels mitjans públics més eficaç, un desenvolupament macroeconòmic més dinàmic i la consolidació de les finances públiques.

Les conseqüències immediates en els pressupostos de la Federació i dels Länder són resultat de la regulació de l'article 143c, segons la qual entre l'1 de gener de 2007 i el 31 de desembre de 2019 corresponen als Länder quantitats anuals del pressupost de la Federació per compensar la supressió de les quotes financeres de la Federació deguda a la derogació prevista de les tasques comunes sobre «ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior» i «planificació de l'ensenyament» i dels ajuts financers per a la millora del trànsit municipal i la promoció d'habitatge social. Les quantitats estan establertes fins a final de l'any 2013 i pels àmbits de les tasques del finançament mixt existents fins ara. L'import dels mitjans està relacionat amb el volum de les quotes financeres de la Federació en el període de referència del 2000 al 2008. Els Länder obtenen anualment 695,3 milions d'euros (70 per cent del volum de compensació) per a les matèries d'ampliació i construcció de centres d'ensenyament superior, incloent-hi les clíniques universitàries; 19,9 milions d'euros (50 per cent del volum de compensació) per a la matèria de planificació de l'ensenyament; 518,2 milions d'euros per a la promoció de l'habitatge social i 1.335,5 milions d'euros per a la millora del trànsit municipal. També està acordat que la Federació proporcioni anualment 298 milions d'euros (30 per cent del volum de compensació per a la tasca comuna derivada de la construcció de centres d'ensenyament superior); per a la futura actuació conjunta en l'avaluació i l'elaboració d'informes sobre la qualitat de l'ensenyament en el context internacional, 19,9 milions d'euros anuals (50 per cent del volum de compensació per la supres-

sió de la planificació comuna de l'educació). Les quantitats del pressupost de la Federació corresponents als Länder en virtut de l'article 143c s'elevan a 2.600 milions d'euros anuals, aproximadament, entre els anys 2007 i 2013. Mitjançant la compensació, els Länder disposen dels mitjans per poder dur a terme les tasques que superen la seva pròpia capacitat de finançament.